

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/36/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2312200919
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2312200919.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudcov: Mgr. Fedor Benka a JUDr. Ľubica Bundzelová, v spore žalobcov: 1/ F. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XX, X., zastúpená splnomocnencom: AK MS s.r.o., so sídlom Galandova 3, Bratislava, IČO: 47 237 767, 2/ JUDr. Mag. T. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XX, X., proti žalovanému: PhDr. P. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Kpt. Y. XX, P., zastúpený advokátkou: JUDr. Eva Szikorová, Hollého 1854/9, Šaľa, o ochranu autorských práv, na odvolanie žalobkyne 1/ proti rozsudku Okresného súdu Galanta, č. k. 15C/15/2012-1108 zo dňa 15. marca 2016, v časti zamietajúceho výroku, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku zvyškovo zamietajúcu žalobu v časti nároku na zaplatenie úroku z omeškania a nemajetkovej ujmy p o t v r d z u j e a v časti zdržania sa nakladania s dielom m e n í tak, že žalovaný je povinný zdržať sa až do doby uzavretia zmluvy so žalobcami 1/ a 2/ akéhokoľvek nakladania s 10 dielnym dokumentárnym filmom s názvom Amerika zachytenom na filmovom páse, ktorého obrazovo-zvukovú zložku autorsky vytvoril H. V., zomrelý dňa XX.XX.XXXX, v rámci expedície Amerika 92 a ktorý žalovaný neoprávnene prepísal a použil na spracovanie 10 dielneho dokumentárneho cyklu s názvom Amerika I. až X. odvysielanom televíziou VTV cable tv s.r.o.

II. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania právo.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom sumu 4.979,09 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, pričom plnením žalovaného voči jednému zo žalobcov zaniká povinnosť žalovaného plniť voči druhému žalobcovi v rozsahu tohto plnenia. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol a vyslovil, že o náhrade trov konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie po citácii § 1, § 2 ods. 1, § 6, § 7, § 9 ods. 1 a 2, § 10 ods. 1, § 12 ods. 1 a 2, § 13 ods. 1, § 14 ods. 1, § 27 ods. 1, 2 a 3, § 29 ods. 1, § 30, § 31, § 32 ods. 1 a 2, § 33 ods. 1, 4, 7, § 34, § 50 ods. 1 veta prvá, § 53 ods. 1 a 2 zákona č. 35/1965 Zb. o literárnych, vedeckých a umeleckých dielach (autorský zákon) účinný ku dňu 14.04.1992 vecne odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcov - H. V., nar. XX.XX.XXXX (manžel žalobkyne 1/ a otec žalobcu 2/) sa svojou žalobou zo dňa 29.03.1996 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zdržať sa a akokoľvek nakladať s 10 dielnym dokumentárnym filmom pod názvom AMERIKA, a to až do doby uzatvorenia zmluvy a aby ďalej zaviazal žalovaného na zaplatenie majetkovej (150.000 Sk, t. j. 4.979,09 eur) a nemajetkovej ujmy (100.000 Sk, t. j. 3.319,39 eur), spolu vo výške 250.000 Sk (8.298,48 eur) a náhrady trov konania.

Žalobu odôvodnil právny predchodca žalobcov tým, že na základe Dohody o podmienkach účasti na medzinárodnej filmárskej expedícii Amerika 92 zo dňa 14.04.1992 uzavretej so žalovaným, vykonal kameramanské práce na 10 dielnom dokumentárnom filme natočenom v USA. Uvedená činnosť je autorská činnosť a podlieha ochrane podľa autorského zákona. Právny predchodca žalobcov prípisom

zo dňa 01.10.1995 upozornil žalovaného, že v záujme ochrany autorských práv nemôže bez jeho súhlasu nakladať s dielom, ku ktorému má práva podľa § 6 autorského zákona. Žalovaný na prípis odpovedal listom zo dňa 15.11.1995, v ktorom sa k ochrane autorských práv nevyjadril a uvádzal len skutočnosti, ktoré nie sú v príčinnej súvislosti s ochranou autorských práv k vytvorenému dielu. Právny predchodca žalobcov prípisom zo dňa 21.11.1995 reagoval na invetívny žalovaného uvádzané v jeho liste a keďže sa dozvedel, že žalovaný predal dokumentárny film spoločnosti VTV cable tv s.r.o. Bratislava (ďalej len VTV), bez súhlasu STV Bratislava, ktorá na základe Dohody z 13.03.1992 vykonáva autorské práva k filmovému dielu, navrhol stretnutie na deň 30.11.1995, čo žalovaný prevzal dňa 29.11.1995, na stretnutie sa však nedostavil. Žalovaný tak napriek upozorneniam právneho predchodcu žalobcov na porušovanie jeho autorských práv konal bez jeho súhlasu a predal 10 dielny dokumentárny film spoločnosti VTV na odvysielanie, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 23.12.1995 až 31.12.1995 na televíznej stanici VTV, pod názvom Amerika. Tak porušil ustanovenie § 6, § 12 ods. 1, 2, 3 a § 14 ods. 1 autorského zákona tým, že neuzatvoril so žalobcom zmluvu, v ktorej by právny predchodca žalobcov dal súhlas na použitie - nakladanie s dielom a bez toho, že by bola dohodnutá odmena za tvorivú prácu. Tým, že žalovaný neoprávnene konal prisvojením si autorského práva k dielu, ku ktorému toto nemal zmluvne zabezpečené, uviedol v záverečných titulkoch nepravdivý údaj, keď uviedol ako kameramana právneho predchodcu žalobcov na 2. mieste a údaj © KENOVIA KESZELI 1995, porušil autorský zákon, ako aj zákon č. 455/1991 Zb., keď od 21.12.1992 nebol vydaný žalovanému živnostenský list a tým spôsobil právnomu predchodcovi žalobcov ujmu, ktorý si je povinný uplatňovať svoje práva, a to zákazom ďalšieho predaja 10 dielneho filmu tretím osobám a zaplatením nemajetkovej ujmy vo výške 100.000 Sk a majetkovej ujmy 150.000 Sk podľa § 12 ods. 1 písm. b), c) autorského zákona.

Dňa 24.03.2009 súd uznesením č. k. 7C/19/1996 - 476 pripustil zmenu petitu, na základe čoho žalobcovia (v konaní s nimi súd pokračoval po smrti ich právneho predchodcu - pôvodného žalobcu) žiadali, aby súd zaviazal žalovaného zdržať sa až do doby uzatvorenia zmluvy so žalobcami akéhokoľvek nakladania s 10 dielnym dokumentárnym filmom s názvom Amerika zachytenom na filmovom páse, ktorého obrazovo zvukovú zložku autorsky vytvoril H. V., zomrelý dňa XX.XX.XXXX, v rámci expedície Amerika 92 a ktorý žalovaný neoprávnene prepísal a použil na spracovanie 10 dielneho dokumentárneho cyklu s názvom Amerika I až X odvysielanom televíznou stanicou VTV cable tv s.r.o. Žalovaný je povinný žalobcom zaplatiť spoločne a nerozdielne sumu 8.298,48 eur, úrok z omeškania zo sumy 4.979,09 eur vo výške 17,6 % ročne od 18.01.1997 do zaplatenia a žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi 1/ náhradu trov konania k rukám jej právneho zástupcu. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňom 02.04.2009 a predmetom konania sa stal takto zmenený návrh.

Podaním právneho zástupcu žalobcov, doručeným súdu 13.02.2009, žalobcovia spresnili petit tak, ako je uvedené v úvode tohto odôvodnenia. Právny zástupca žalobcov ďalej, pokiaľ ide o špecifikáciu diela v tomto podaní uviedol, že žalobcovia sa domáhajú ochrany autorského práva pôvodného žalobcu H. V., zomr. XX.XX.XXXX, k autorskému dielu: obrazovo-zvukovej zložke 10 dielneho dokumentárneho filmu s názvom AMERIKA zachytenom na filmovom páse, ktoré pôvodný žalobca autorsky vytvoril v rámci expedície AMERIKA 92, a ktoré žalovaný neoprávnene prepísal a použil na spracovanie 10 dielneho dokumentárneho cyklu s názvom AMERIKA I-X odvysielaného televíziou VTV. Pokiaľ ide o námietku nedostatku aktívnej legitímácie žalobcov vzhľadom na nezahrnutie tohto práva do dedičského konania, zástupca žalobcov poukázal na to, že nie je potrebné prejednanie nároku dedičmi v konaní, aby bolo možné zistiť výšku podielov jednotlivých žalobcov na nároku. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 460 Občianskeho zákonníka, že dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiťľa, ako aj na osvedčenie o dedičstve sp. zn. D 555/2000 zo dňa 20.12.2000, z ktorého vyplýva, že dedičmi pôvodného žalobcu H. V. sú žalobcovia 1/ a 2/. Pokiaľ ide o námietku žalovaného, že žalobcovia si uplatňujú ochranu práv nadobudnutých trestnou činnosťou, poukázal na to, že právny predchodca žalobcov nebol nikdy právoplatne odsúdený za trestný čin, ktorý uvádza žalovaný, pričom uznesenie o začatí trestného stíhania ani ďalšie čiastkové rozhodnutia v trestnom konaní nepreukazujú, že došlo k spáchaniu trestného činu konkrétnou osobou.

Zo zhodných výpovedí účastníkov konania súd mal za preukázané, že právny predchodca žalobcov na základe zmluvy uzatvorenej so žalovaným zo dňa 14.04.1992 sa zúčastnil ako kameraman filmárskej expedície v USA, v rámci ktorej sa kameramansky podieľal na natočení podkladov pre dokumentárny film. Nesporné medzi účastníkmi konania bolo, že výsledkom jeho činnosti boli bližšie neurčené obrazové zložky určené pre budúci dokumentárny film.

Pokiaľ ide o žalovaným namietaný nedostatok aktívnej legitímácie žalobcov vystupovať v tomto konaní, je potrebné uviesť, že súd sa pri svojom rozhodovaní touto otázkou už opätovne nezaoberal, nakoľko sa v tejto veci riadil právne záväzným názorom Krajského súdu Trnava, z ktorého jednoznačne vyplývalo, že neprejednanie nárokov uplatnených žalobcami v tomto konaní v dedičskom konaní vedenom po

zomrelom právnom predchodcovi žalobcov p. V., nemá za následok nedostatok aktívnej legitímácie žalobcov na vedenie tohto sporu.

Pokiaľ ide o opakované námietky žalovaného, že práva žalobcov uplatnené v tomto konaní sú výsledkom trestnej činnosti ich právneho predchodcu, je potrebné uviesť, že na takúto námietku súd pri svojom rozhodovaní neprihliadol, pričom trestné stíhanie právneho predchodcu žalobcov v tejto veci bolo orgánmi činnými v trestnom konaní zastavené. V právnom štáte platí zásada prezumpcie neviny, a teda pokiaľ nie je niekto právoplatne odsúdený pre spáchanie trestného činu, hľadá sa naňho ako na nevinného.

Pokiaľ ide o uplatnenú nemajetkovú ujmu, je potrebné uviesť, že z výsledkov dokazovania súd nemal za preukázané, že žalovaný znevážil meno právneho predchodcu žalobcov, keď ho údajne vo svojom diele vytvorenom pre VTV Cable tv s.r.o. uviedol ako 2. kameramana. Žalobcovia viackrát počas konania žiadali žalovaného, aby sa im ospravedlnil, pričom oni vezmú žalobu v celom rozsahu späť, čo žalovaný rázne odmietol, prioritou zamietnutia žaloby v časti nemajetkovej ujmy 3.319,39 eur (100.000 Sk) však bolo to, že žalobcovia nijakým spôsobom nepreukázali, k akej závažnej nemajetkovej ujme ich právneho predchodcu došlo (napr. či v značnej miere bola znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, v osobnej či pracovnej sfére, znehodnotenie diela, ktoré má za následok zníženie autorskej vážnosti autora, prípadne o deformovanie jeho umeleckej orientácie a pod.). Právne neobstojí ani tvrdenie právneho zástupcu žalobkyne 1/ na pojednávaní dňa 27.10.2015, keď uviedol, že morálna satisfakcia v tomto prípade nie je dostačujúca, nakoľko je tu aj písomné stanovisko v spise, kde asociácia sa vyjadrila, že veľmi bola znevážená práca p. V., že je určený ako 2. kameraman, nakoľko bolo preukázané, že 86 % diela vytvoril on, čiže keby sme zobrali obrazovú stránku, je to takmer 99 % dielom autora, čiže poškodenie spočíva v tom, že bol určovaný ako 2. kameraman a nie hlavný kameraman a žalovaný prisudzoval hlavnú časť práce niekomu, kto toto dielo nevytvoril. Negatívny vplyv to malo v pracovnej oblasti v tom, že p. V. trošku (teda nie závažne) stratil kredit kameramana a navyše žalovaný viedol, resp. dal podnet na trestné stíhanie voči p. V. z hľadiska zákona o monopole použitia záznamu na 16 mm film a popritom sám žalovaný ten materiál vybral z STV, niesol ho do USA a na tento filmový pás nakrúcali v USA a keď si pán V. uplatňoval svoje práva, žalovaný podal na neho trestné oznámenie, že porušil filmový monopol, t. j. že kvôli žalovanému znášal aj trestné konanie, a prepísal ich zo 16 mm pásu na to video, napriek tomu, že použil dielo p. V. v týchto filmoch, ako sa to preukázalo v tomto konaní, čiže toto je to poškodenie, ktoré nastalo v jeho pracovnej a osobnej sfére. Poskytnutie primeraného zadosťučinenia v peňažnej forme v zmysle § 32 ods. 1 autorského zákona je podmienené závažnou ujmovou nemajetkovej povahy, ktorá musí byť v konaní preukázaná (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Co/23/97). Pre úspešné uplatnenie takéhoto nároku musia byť splnené zákonné predpoklady stanovené v § 32 ods. 1 autorského zákona, najmä existencia závažnej ujmy nemajetkovej povahy vzniknutej v príčinnej súvislosti s porušením autorského práva a tiež skutočnosť, že v konkrétnom prípade by priznanie iného zadosťučinenia nebolo postačujúce. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/77/2007 citované ustanovenie § 32 ods. 1 autorského zákona upravuje právne prostriedky ochrany autorského práva, kde okrem zákazu rušenia a práva na odstránenie následkov jeho porušenia je aj právo na primerané zadosťučinenie (na satisfakciu), ktoré autorovi patrí iba za predpokladu, že mu porušením autorského práva (t. j. neoprávneným zásahom do autorského práva) vznikla ujma nemajetkovej povahy. Pre úspešné uplatnenie nároku na primerané zadosťučinenie musia byť splnené zákonné predpoklady stanovené v § 32 ods. 1 autorského zákona, najmä existencia závažnej ujmy nemajetkovej povahy vzniknutej v príčinnej súvislosti s porušením autorského práva a tiež skutočnosť, že v konkrétnom prípade by priznanie iného zadosťučinenia nebolo postačujúce. Poskytnutie primeraného zadosťučinenia v peňažnej forme je podmienené závažnou ujmovou nemajetkovej povahy v súvislosti s porušením autorského práva, ktorá musí byť v konaní preukázaná. Ak v posudzovanej veci sa žalobcovia domáhali náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle § 32 ods. 1 autorského zákona, bolo nevyhnutné náležite zvážiť, či sú splnené vyššie uvedené predpoklady rozhodujúce pre priznanie požadovaného peňažného zadosťučinenia. Išlo teda najmä o to, aby bolo predovšetkým zistené, či spôsobom opísaným v žalobe došlo k závažnej ujme nemajetkovej povahy na strane právneho predchodcu žalobcov, ďalej či by sa priznanie prípadného iného zadosťučinenia nejavilo postačujúcim. Existencia závažnej ujmy nemajetkovej povahy v súvislosti s porušením autorského práva nebola v konaní preukázaná, preto súd musel žalobný návrh v tejto časti zamietnuť.

Pokiaľ sa žalobcovia domáhali v tomto konaní uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa nakladania s 10 dielnym dokumentárnym filmom s názvom AMERIKA zachytenom na filmovom páse, tak súd konštatuje, že v konaní zo zhodnotenia vykonaných dôkazov nebolo možné dospieť k záveru, že žalovaný s takýmto filmom v akejkoľvek jeho podobe disponuje, prípadne je v jeho, či už oprávnenej alebo neoprávnenej, držbe. Vzhľadom k tomu súd musel návrh zamietnuť aj v tejto časti.

Posledným predmetom konania je priznanie autorskej odmeny podľa § 32 autorského zákona vo výške 4.979,09 eur (150.000 Sk). Súd vo veci vykonal znalecké dokazovanie, a to znalcom Ing. Milošom Lukovičom, ktorý vypracoval znalecký posudok pod č. 29/2012 zo dňa 23.01.2013, zo záverov ktorého vyplýva, že záznam na VHS kazete, priloženej k spisu, pozostáva z krátkych, vybraných častí záznamov dokumentárneho cyklu, nachádzajúceho sa na DVD nosičoch. Ide teda o neautentický záznam útržkov, vyhotovený zrejme za účelom skráteného podania informácie, preto bol tento záznam z ďalšieho skúmania vylúčený. Nosič, označený v rámci časti posudok ako DVD 1, obsahuje obrazovo zvukový záznam rozhovoru redaktorky s osobou, ktorá je označená pomocou tituliek ako P. W.. (Obr. Č.40: DVD 1 nosič, pozícia 0:05 a Obr. Č.41: DVD 1 nosič, pozícia 0:15.). Vyhodnotením obsahu nosiča, kvality záznamu a ostatných atribútov záznamu, ako napríklad znak VTV televízie v ľavom hornom rohu obrazu, témy záznamu, synchronizácie reči s otváraním úst a podobne, v spojitosti s informáciami o programe s názvom Tourclub, je možné konštatovať, že s najväčšou pravdepodobnosťou ide o autentický záznam. Nosič, označený v rámci časti posudok ako DVD 2 a DVD 3, obsahuje 1., 2., 3., 4., 5., 6., 8., 9. a 10. časť cyklu s názvom „America - Amerika“ (chýba 7. časť). Vzhľadom na to, že sa nejedná o celistvý záznam, ale o záznam upravovaný v štúdiu televízie, je skúmanie dodatočnej manipulácie a odlišenie plánovanej manipulácie v štúdiu od dodatočnej, veľmi sťažené. Analyzovaním zobrazených tituliek bolo zistené, že kompozične sú umiestňované na vhodnom mieste, bez stôp po narušení zvukovej časti s výberom rovnakého, respektíve podobného motívu pozadia. Stopy po manipulácii v rámci časti tituliek neboli zistené. Komentár alebo hlasový sprievod komentátora je umiestnený tak, aby zodpovedal prebiehajúcej obrazovej časti. Analýzou kvality, zvlášť obrazovej a zvlášť zvukovej časti, neboli zistené, v rámci tohto typu skúmania autentickosti, body nekontinuality. Na základe vykonaného skúmania je možné s najväčšou pravdepodobnosťou vylúčiť, že so záznamami na nosičoch, označenými v rámci časti posudok ako DVD 1, DVD 2 a DVD 3, ako aj s fyzickými médiami, bolo dodatočne manipulované. Z uvedeného znaleckého posudku mal súd za jednoznačne preukázané, že žalobcovia nemanipulovali s nahrávkou, túto neupravovali a jednalo sa o nahranie dokumentu odvysielaného VTV.

Zo znaleckého posudku vypracovaného prof. Dr. Václavom Macekom, CSc. (č. I. 1046 spisu) vyplynulo, že k základným pravidlám historickej práce patrí overovanie faktov z troch vzájomne nezávislých zdrojov, aby sa predišlo preberaniu falošných tvrdení. Z tohto hľadiska pristúpil znalec k určeniu autorstva kamery v jednotlivých častiach cyklu America - Amerika. Tri nezávislé zdroje, ktoré pripisujú autorstvo kamery H. V. sú: 1/ Osobné svedectvo H. V., kurátora Slovenskej národnej galérie v Bratislave, ktorý bol v apríli 1992 vyslaný Ministerstvom kultúry SR, aby dohliadal na odvoz diel U. K. z New Yorku na Slovensko. H. V. potvrdil, že bol osobne pri nakrúcaní epizódy cyklu venovanej U. K., vrátane časti, v ktorej sa diela nakladajú do prepravného kamiónu. H. V. potvrdil, že túto časť filmu nakrúcal H. V. a že bol prítomný pri nakrúcaní aj P. W.. Podrobné skúmanie exteriérových záberov potvrdzuje, že sa nakrúcanie skutočne udialo len v jednom ročnom období.; 2/ Titulky deviatich dielov, ktoré dostal znalec na posúdenie. Každý diel cyklu, nahraný z televízneho vysielania VTV v roku 1995, končí titulkami, v ktorých sa uvádzajú ako kameramani H. V., X. T.. Titulky schvaľuje výrobca - v tomto prípade firma Kenovia-Keszeli. To, že titulky sú korektné, potvrdzuje aj fakt, že v uvedenom rozhovore P. W. oznámil, že hudobnú časť zvuky pre seriál urobil P. L. a tento autor je aj takto uvedený v titulkoch. A tiež samotný W., ktorý v rozhovore s moderátorkou vystupuje ako režisér cyklu, je takto aj uvedený.; 3/ Formálna analýza diela, ktorá dokazuje, že drvivú časť deviatich posudzovaných dielov kameramansky realizoval H. V.. Detailná transkripcia V. štýlu obnažuje princípy jeho metódy, ktorá vychádza z maximálnej variability snímania scény. Často používa ručnú kameru, ktorá svojou rozhybanosťou pripomína, že „niekto to sníma“, je maximálne subjektívna a v ostrom protiklade neosobnosti tzv. objektívneho rozprávania. Nebojí sa zobrať kameru medzi turistov, ktorí sa prepádajú do strmých zákrut horskej dráhy (v desiatom diele - Relax po americky), diváka „posadí“ k tým, ktorí prežívajú napätie zo strmého pádu „do priepasti“ a vzápätí prudkého stúpania. V. dbá o to, aby zábery, najmä celky a veľké celky, tvorilo viacero plánov. Pre jeho štýl je príznačné, že vedie dialóg medzi popredím a pozadím, necháva vstúpiť do hry aj situácie „mimo záber“, ktoré najprv len fragmentárne tušíme, aby sme ich vzápätí mohli skúmať priamo v centre záberu. Túto charakteristiku V. kameramanského štýlu/rukopisu našiel znalec v každom z deviatich vzhľadnutých dielov cyklu America - Amerika. Je to tretí nezávislý argument, ktorý potvrdzuje jeho kameramanské autorstvo cyklu. Ďalej v znaleckom posudku znalec presne po minúte rozpísal autorstvo V., každý diel zvlášť a dospel k záveru: Znalec na posúdenie dostal jednotlivé diely cyklu America - Amerika v celkovej dĺžke 234 min 31 s a upútavky pred jednotlivými dielmi v dĺžke 3 min 47 s, spolu 238 min 18 s, z tohto rozsahu je 205 min 55 s kameramanským dielom H. V., t. j. 86 % celkovej dĺžky cyklu. Znalec sa ďalej zaoberal tvorivou hodnotou a spoločenskou hodnotou posudzovaného kameramanského diela. Tvorivá hodnota posudzovaného kameramanského diela H. V. v rozhodnom období 1992-1995: V čase nakrúcania predmetného cyklu v USA - jar/leto 1992 - kameramanská

slovenská obec ponúkala rozmanité stratégie na vyjadrenie autorského posolstva. K špičkovým patrili osobnosti ako P. G., Y. J., J. U., H. V.. Špecifiká tvorivého prínosu, hodnoty, ktorou V. aj v cykle významne obohatil slovenskú kameramanskú školu spočíval vo vystihnúť atmosféry situácie, schopnosti okamžitej adaptácie na prostredie, ktoré nemohol sústavne skúmať. Na jeho zobrazenie mal len krátko vymedzený čas. Suverenita jeho obrazovej správy, ktorá zostáva dodnes jedinou stopou po ľuďoch, situáciách, prostrediach, dokumentuje, že vedel citlivo vystihnúť esenciálne hodnoty zobrazovaných okamihov. Jeho empatia a kameramanská virtuozita sú podmienkami, ktoré ho robia výnimočným vo svete kameramanov dokumentárnych - kde nie je čas na dlhé pripravovanie záberu, na spoluprácu s osvetľovačmi, režisérom a kameraman je tak kľúčovou osobnosťou podávajúcou informáciu pre diváka. V. tvorivá kameramanská hodnota je mimoriadna, patrí k špičkovej tvorbe prvej polovice 90-tych rokov. Jej význam s odstupom rokov ešte rastie, k jej hodnote dobovej sa ešte pridáva historický rozmer. Je to podobne ako s dielom už spomínaného T. X.. Ak jeho dielo v 30-tych rokoch malo istú tvorivú hodnotu, tak jej potvrdenie z odstavu rokov znamená, že tvorivá hodnota ďalej rastie, lebo sa potvrdzuje jej nadčasový význam. Táto tvorivá hodnota V. práce je príčinou, pre ktorú ho radíme do dejín slovenskej kameramanskej práce ako k jednej z najvýraznejších osobností. Spoločenská hodnota posudzovaného kameramanského diela H. V. v rozhodnom období 1992-1995: Spoločenská hodnota súvisí s tvorivou hodnotou V. diela. Určiť výšku tejto hodnoty je možné rovnakým spôsobom, ako je tomu pri iných prácach buď v textoch o diele, alebo ekonomicky, t. j. peniazmi. Výšku jeho odmeny/hodnoty je možné určiť podľa toho, či by sa našiel za jej výšku druhý človek, ktorý by dokázal odviesť rovnako kvalitnú prácu. V prípade určenia výšky spoločenskej hodnoty je možné sa opierať o tieto argumenty. V prípade kameramanskej tvorby H. V. bolo prvým krokom spoločenského ohodnotenia už voľba producenta/režiséra, ktorý si ho vybral spomedzi desiatok iných ako najvhodnejšieho adepta na nakrúcanie. Už táto voľba so sebou nesie jasné vysoko pozitívne spoločenské hodnotenie. Ďalším je fakt, že cyklus America - Amerika, ktorého základnou súčasťou je V. dielo, si vybrala televízia VTV k projekcii počas desiatich dní, teda nie jednorázovo, ale dlhodobo. Uvedené je druhým dôkazom praktického spoločenského hodnotenia. Tieto argumenty súvisia s vysokou tvorivou hodnotou V. práce a predstavujú aj jej pozitívne spoločenské ohodnotenie. Je potrebné si totiž uvedomiť, že režisér mohol nakrúcať s iným kameramanom, alebo mohol nakrúcať sám, ale pre náročnosť úlohy ani sám nenakrúcal, ani si neobjednal iného, ale práve špičkového kameramana H. V. (ani v prípade skladby si W. partitúru nenapísal sám, ale požiadal o ňu hudobníka P. L., obrátil sa na majstra, ktorý mu vytvoril to, čo potreboval a čo sám nedokázal). To isté platí s televíziou VTV, ktorá do programovej štruktúry mohla zaradiť aj iný cyklus, iné programy, ale voľbou cyklu America - Amerika potvrdila vysoký spoločenský význam cyklu, ktorý stojí na V. tvorivej práci. Na základe týchto argumentov je adekvátne spoločenské ohodnotenie vyjadriteľné sumou 15.000 Sk za jeden diel, za desať dielov je to 150.000 Sk (po prepočte konverzným kurzom 30,126 Sk/eur 4.979,09 eur). Na posúdenie dostal znalec určiť mieru zhody medzi upútavkami na kazete VTV Keszeli Tour Club a jednotlivými dielmi z kaziet obsahujúcich diely cyklu America - Amerika. Výsledok analýzy je, že ide o 100 % zhodu.

Na pojednávaní konanom dňa 27.10.2015 znalec Prof. Václav Macek, CSc. zhrnul závery znaleckého dokazovania a ďalej uviedol, že práca V., ktorá vznikla v teréne, je pri práci v teréne práca kameramana absolútne kľúčová. Pri analýze niektorých sekvencií zistil, že nemohol za V., ktorý mal kameru na pleciah, stáť žalovaný, aby mu hovoril, „zoomuj, panorámuj, švenkuj“, jedná sa o to, že uvedené sa musel rozhodnúť a urobiť natočiť priamo sám kameraman. To je rozdiel pri práci v ateliéri, kde sa vykonávajú kamerové skúšky a režisér dáva pokyny kedy a čo a ako točiť. V teréne sa musí rozhodovať priamo kameraman.

Žalovaný zdôraznil, že v tomto konaní vystupuje aktívne vecne nelegitimovaný účastník proti pasívne vecne nelegitimovanému účastníkovi. Svoje tvrdenie opieral o autorský zákon, podľa ktorého práva k filmovému dielu ako k celku má výrobca. Z toho vyplýva, že autor filmového diela, režisér aj autori diel filmovo použitých, zmluvou odovzdávajú svoje práva výrobcovi, ktorý ich vykonával podľa vtedy platnej legislatívy 50 rokov po prvom uverejnení diela. Výrobcom filmového diela v roku 1992 mohol byť podľa zákona len štát, ktorého reprezentovala aj STV, pretože tam bol slovenský tím, ktorý vyrábala v mene štátu. V tomto konaní bolo preukázané, že výrobcom cyklu filmov z USA, ktorý je predmetom tohto konania, bola STV. Tvrdil to sám žalobca v žalobe, kde v bode 2 výslovne uvádza „Slovenská televízia vykonáva autorské práva k filmovému dielu“. Tento monopol štátu, byť výrobcom filmových diel, zanikol až v roku 1996 zákonom č. 1/1996 o audiovizii. Žalovaný bol v tom čase zamestnancom STV ako redaktor, a aj keby bol uzavrel akúkoľvek zmluvu, ktorá by mala povahu zmluvy o výrobe diela, táto zmluva by bola absolútne neplatná, lebo by sa priečila zákonu. Takáto zmluva ani uzavretá nebola, pretože na výrobcovi sa strany zhodli, okrem žalobcu, ktorý potvrdil už v žalobe, že výrobcom je STV. K výrobe tohto diela sa STV priznala písomne do tohto spisu, kde uviedla, že tento film vyrobila a totožné tvrdenie je aj zo strany žalobcu. Inými slovami, ak žalobca v žalobe tvrdil, že všetky práva

k filmovému dielu vykonáva STV, potom nedisponoval osobne žiadnymi právami iniciovať takýto spor, pretože na to mala právo jedine STV. Oprávnenia právneho predchodcu žalobcov boli iba na žalobu voči STV ako držiteľa jeho práv v prípade, že by STV neiniciovala konanie na ochranu žalobcových práv. Pokiaľ ide o pasívnu vecnú legitímáciu, tam je situácia taká, že žalobca tvrdí, že porušenie svojich práv zistil koncom roka 1995 z vysielania VTV. Vysielaťel' - VTV bola podľa zákona v plnom rozsahu zodpovedná za obsah svojho vysielania. Ukladal mu to zákon platný v tom čase, ako aj výslovne licencia udelená štátom na vysielanie, ktorú žalovaný založil aj do spisu. Autori jednotlivých zložiek vysielaného obsahu sa zodpovedali vysielaťel'ovi, pričom vysielaťel' zodpovedal za vysielaný obsah tretím osobám. Ak teda žalobca zistil porušenie práv vo vysielaní ktorejkoľvek TV a držal oprávnenia výrobcu, potom mohol, musel a mal žalovať jedine vysielaťel'a a nie autora ktorejkoľvek zložky vysielaného obsahu. Žalovaný poukázal na to, že nie je zrejmý petit žaloby, keď ho žalobcovia počas konania viackrát menili. Tu súd poukazuje na to, že súd pripustil poslednú zmenu petitu uznesením zo dňa 24.03.2009 č. k. 7C/19/1996 - 476 a o tom predmete konania sa aj pojednávalo. O tomto svedčí aj tá skutočnosť, že súd pripustil zmenu petitu v marci 2009 po tom, ako bolo vykonávané dokazovanie od začatia konania (t. j. od 29.03.1996) až do marca 2009, teda doposiaľ vykonávané dokazovanie malo oporu aj pre rozhodnutie o zmene petitu.

Právny zástupca žalobkyne 1/ na to reagoval tak, že sa pridriavajú poslednej zmeny petitu, ktorú súd pripustil uznesením č. k. 7C/19/1996 - 476, právoplatným 04.09.1999, pričom úrok z omeškania požadujú zaplatiť od 18.01.1997 z toho dôvodu, že v tento deň bol žalovanému doručený žalobný návrh. Čo sa týka pasívnej legitímácie, poukázal na to, že žalovaný bol výrobcom dokumentárneho cyklu pre VTV, v ktorom bolo použité podstatnou mierou (86 % a viac) audiovizuálne dielo p. V.. Žalobkyňa 1/ zdôraznila, že počas celého konania sa hovorí o jednom a tom istom diele, ktoré v roku 1992 natočil jej manžel v USA, toto dielo sa v STV nedokončilo z dôvodu rozpadu ČSFR, ale následne toto dielo bolo o niekoľko rokoch neskôr použité vo VTV a odvysielané vo VTV, kde výrobcom je uvedený Kenovia - W.. Je jedno, či p. V. žiadal autorskú odmenu, honorár, môže sa to nazvať akokoľvek, podstatou je, že žalovaný mu za ním vytvorené dielo nikdy nezaplatil.

Právny zástupca žalobkyne 1/ poukázal na to, že prvoinštančný súd postupoval v súlade so záväznými názormi vyjadrenými v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/236/2010 - 746 zo dňa 14. apríla 2011 a uznesení Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/150/2011 - 765 zo dňa 14. decembra 2011. Prvoinštančný súd v priebehu konania opakovane vykonal dokazovanie vždy spojené s predbežným zhrnutím sporných a nesporných skutkových zistení a vždy spojené s predbežným náhľadom súdu na to, ktoré z navrhnutých dôkazov treba vykonať. Poukázal na svedeckú výpoveď p. N. R., ktorý potvrdil, že je mu známe, že ako kameraman na expedícii AMERICA-AMERIKA, ku ktorej nahrával hovorené slovo, sa zúčastnil H. V. (pôvodný žalobca), p. R. zároveň potvrdil, že pri nahrávaní hovoreného slova bol žalovaný, ktorý sa označoval ako autor. Žalobcovia uplatňovaný nárok odôvodňujú použitím záznamu - kameramanského audiovizuálneho záznamu (diela) právnym predchodcom žalobcov kameramanom H. V.. Dôvodnosť uplatňovaného nároku vyplývajúceho z použitia diela H. V. žalovaným je preukázané znaleckým posudkom prof. Václava Maceka, CSc. v spojení s jeho svedeckou výpoveďou. Obrana žalovaného založená na neautentickeosti dôkazov - záznamov na VHS a DVD nosičoch je vyvrátená znaleckým posudkom znalca Miloša Lukoviča, v spojení s jeho svedeckou výpoveďou. Odvysielanie diela v televízii VTV potvrdil vo svojej výpovedi svedok L. P. (22.11.2013), ktorý v čase výroby a vysielania cyklu America - Amerika bol výkonným riaditeľom televízie. Svedok L. P. uviedol, že pokiaľ bol on v riadiacich štruktúrach VTV, táto neorganizovala žiadnu expedíciu do USA ani nevyslala žalovaného na 3-mesačný pobyt do USA. Svedok označil žalovaného ako osobu, ktorá vystupovala v zázname relácie TOUR club, čo potvrdzujú aj titulky. Rovnako potvrdil, že objednávateľom hovoreného slova p. R. bola VTV. Žalovaného námietky o nepreukázateľnosti a manipulácii so záznamom na DVD a CD nosičoch sú vyvrátené znaleckým posudkom znalca Miloša Lukoviča a jeho svedeckou výpoveďou, ktorý potvrdil prepis z filmového pásu (CD nosiče) televízneho obrazu (VHS), pričom vylúčil manipuláciu. Prepis z filmového materiálu potvrdil aj znalec Václav Macek a v odbornom písomnom posudku aj Mgr. P. W.. Výsledky dokazovania, ale aj vyjadrenia samotného žalovaného na pojednávaniach, v plnom rozsahu vyvracajú obranu žalovaného, ktorý na jednej strane priznáva, že dielo cyklus America - Amerika vytvoril, ale vyvracia autenticitu predložených záznamov na VHS a CD nosičoch, kde je identifikovaný úvodnými a záverečnými titulkami (s. 65-69 znaleckého posudku M. Lukoviča) aj riaditeľom VTV p. P. (záznam z TOUR Club, v ktorom sú ukážky diela č. 8, ktorý režíroval N. C. a nie žalovaný). Autenticitu záznamov potvrdzujú nielen svedkovia a dva znalecké posudky, ale aj zmluvy (dve) medzi VTV Cable a N. R., ktorý na jej objednávku poskytol dielo - nahovoril komentár k ukážkam v TOUR Club a 10 dielom cyklu America - Amerika. Žalovaný nesplnil svoju dôkaznú povinnosť, ktorá mu vyplýva z Občianskeho súdneho poriadku a nepreukázal, že nepoužil dielo

- kameramanský výkon H. V. vo forme audiovizuálneho záznamu na filmovom páse v 10 dielnom cykle America - Amerika vysielanom na VTV. Naopak, sám na pojednávaní potvrdil, že takéto dielo bolo H. V. vyhotovené, ale nepreukázal na akom právnom základe použil toto dielo, a prečo neposkytol autorskú odmenu, neuzavrel zmluvu o dielo s A. V..

Súd nepochybne musí konštatovať, že H. V. (nar. XX.XX.XXXX, X. - zomr. XX.XX.XXXX, X.) bol slovenský kameraman. Od roku 1957 pracoval ako asistent kamery v Štúdiu dokumentárnych filmov. V roku 1972 absolvoval štúdium filmovej a televíznej kamery na FAMU v Prahe. Od roku 1968 samostatne nasnímal desiatky hraných, dokumentárnych a televíznych filmov, pracoval s mnohými slovenskými režisérmi. Najvýznamnejšou je najmä jeho spolupráca s režisérom J. V., kde prejavil citlivý prístup svojho obrazového videnia. Bol členom Slovenskej filmovej a televíznej akadémie, členom Slovenského filmového zväzu (zdroj: V.). Kameramanovi Alojzovi Hanúskovi patrí v slovenskej kinematografii čestné miesto. H. V. mal osobitý kameramanský štýl, bol výraznou osobnosťou s tvorivým prístupom a potenciálom, prejavoval svojrázny, citlivý prístup k téme. Svoju kariéru odštartoval celovečerným dokumentom v réžii J. L. Stroskotáme zajtra v roku 1968. Presvedčiť sa o jeho výnimočnom filmovom videní mohli aj diváci filmov J. V. Obrazy starého sveta, Ja milujem, ty miluješ či Papierové hlavy. Okrem V. spolupracoval aj s ďalšími režisérmi - J. O. pri filmoch Iná láska, Víkend za milión, Mikola a Mikolko alebo s T. P. na jeho študentských filmoch Rozhovor, Dvor a Staccato. V. stál za kamerou pri mnohých významných slovenských dokumentoch, ako Psychodráma (r. J. Zachar), Čierna minúta (r. J. Medved') či Tryzna (r. P. Mihálik, V. Kubenko, D. Trančík). Jeho práca s kamerou bola oceňovaná na slovenských aj zahraničných festivaloch.

Nárok na úhradu odmien autorov, odmien výkonných umelcov, ako aj príspevkov pre kultúrne fondy, je nárokom z autorského práva. Premlčanie tohto nároku treba tu posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka (Najvyšší súd Slovenskej republiky sp. zn. 2Cz/95/73). Žalovaný namietal premĺčanie nárokov žalobcov, nakoľko menili žalobný petít. Súd poukazuje na to, že žalobcovia od pôvodného podania žalobného návrhu si uplatňovali stále tie isté nároky/zákaz nakladať s dielom a zaplataenie sumy 250.000 Sk (8.298,48 eur), pričom žalobcovia nie sú povinní právne špecifikovať svoje nároky a pokiaľ právnu argumentáciu a špecifikáciu upravujú počas konania, nemá toto vplyv na plynutie premĺčacej doby. Vzhľadom k tomu vznesenie námietky premĺčania je irelevantné.

Po vykonanom dokazovaní, najmä s poukazom na znalecký posudok prof. Maceka a Ing. Lukoviča, mal súd za preukázané, že právny predchodca žalobcov vytvoril autorské dielo (audiovizuálne dielo, ktoré pozostáva z radu zaznamenaných spolusúvisiacich obrazov, či už sprevádzaných zvukom, alebo nie, vnímateľných zrakom, pričom X. dekréty sa na tento prípad nevzťahujú, pretože žalobca natáčal pre STV, bez zmluvy uzatvorenej s STV, teda táto nemohla byť výrobcom, pozri § 6 autorského zákona, t. j. na dielo takto vytvorené ako celok nevykonáva autorské právo STV), ktoré požíva autorskoprávnu ochranu, a ktoré žalovaný ponúkol na odvysielanie spoločnosti VTV, čím porušil autorské právo p. V.. Súd preto priznal žalobcom za takto použité dielo ich právneho predchodcu autorskú odmenu podľa § 12 ods. 1 písm. c/ a § 13 autorského zákona vo výške, ako bola ustálená posudkom prof. T.. Pri svojej úvahe sa súd riadil aj Radbruchovou formulou, ktorú uvádza na podporu svojho rozhodnutia.

V prejednávanej prípadе súd mal za to, že zákon č. 35/1965 Zb. o literárnych, vedeckých a umeleckých dielach (autorský zákon) účinný k 14.04.1992, nie jednoznačne určoval, či kameramanské práce podliehajú ochrane podľa tohto zákona. Preto súd musel vo veci rozhodnúť jednak pomocou rôznych odborných článkov o autorských dielach, úvahami vo vzájomných súvislostiach a najmä s poukazom na uvedenú Radbruchovu formulu, v dôsledku čoho sa javí ako jediné spravodlivé rozhodnutie také, že dielo právneho predchodcu spadá pod autorskoprávnu ochranu a žalovaný, ktorý toto dielo použil bez súhlasu p. V., je povinný zaplatiť jeho právny nástupcom odmenu vyššie priznanú, ktorá sa javí ako primeraná a spravodlivá.

Ak žalovaný tvrdil, že dielo bolo vykonané s vadami, ničím svoje tvrdenie nepreukázal, najmä nie podľa § 27 ods. 3 autorského zákona, čím neuniesol dôkazné bremeno.

Pre úplnosť súd dodáva, že v časti úroku z omeškania vo výške 17,6 % ročne od 18.01.1997 do zaplataenia súd zamietol žalobný návrh, a to z dôvodu, že povinnosť zaplatiť priznanú sumu podľa výroku I. tohto rozsudku vzniká až na základe tohto súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia a dlžník (žalovaný) sa dostane do omeškania až uplynutím takto určenej lehoty splnenia (R 45/2000), teda priznanie úroku z omeškania zatiaľ nemá oporu v inom súdnom rozhodnutí či v zákone a preto sa žalovaný nemohol dostať do omeškania už 18.01.1997. Súd v závere dodáva, že sa riadil aj právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, keď účastníkov konania, pred skončením dokazovania, poučil a ďalej postupoval v zmysle § 118 Občianskeho súdneho poriadku. V zmysle toho uviedol, čo považuje za nesporné a sporné, pričom v závere dokazovania spornou zostala otázka vyriešiť, či dielo odvysielané spoločnosťou VTV je dielom, ktoré natočil právny predchodca žalobcov, v akom rozsahu ho

natočil a ako by bolo možné ohodnotiť toto dielo. Všetky tieto sporné otázky napokon vyriešili znalecké posudky Ing. Lukoviča a prof. Maceka. V závere dáva súd do pozornosti, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv slobôd nepatrí dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

O náhrade trov konania súd rozhodne, s poukazom na § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku do 30 dní po právoplatnosti tohto rozsudku, nakoľko sa jedná, z časového aj právneho hľadiska, o zložitý prípad. Úspešný účastník konania je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Podľa § 151 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku ak účastník v danej lehote trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná. Z citovaného ustanovenia vyplýva len demonštratívny výpočet prípadov, kedy súd môže o náhrade trov konania rozhodnúť až po právoplatnom rozhodnutí vo veci samej. Vzhľadom na priebeh celého konania, od podania návrhu až po rozhodnutie vo veci, je súd toho názoru, že sa jedná o zložitý prípad nielen z časového hľadiska, ale najmä z hľadiska právneho posúdenia. Preto sa javí hospodárnejšie a účelnejšie rozhodnúť o náhrade trov konania až po právoplatnom skončení celej veci.

3. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie, voči výroku II. o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti, podala odvolanie žalobkyňa 1/ prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodov uvedených v ust. § 205 ods. 2 písm. d) a f) Občianskeho súdneho poriadku s tým, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

Súd prvej inštancie nepriznal žalobcom 1/ a 2/ nárok na zaplatenie úroku z omeškania 17,6% ročne od 18.01.1997 do zaplatenia. Odôvodnenie je v tejto časti absolútne zmätočné a pochybné. Súd zamieňa vecné a právne skutočnosti z priznanej sumy autorskej odmeny vo výške 4.979,09 eur. Žalobcovia 1/ a 2/ sa domáhali okrem iného zaplatenia peňažnej sumy 8.298,48 eur, ktorá pozostávala z autorskej odmeny vo výške 4.979,09 eur (ktorej nárok súd vo výroku I. priznal) a nemajetkovej ujmy vo výške 3.319,39 eur. A tiež úroku z omeškania vo výške 17,6% ročne zo sumy 4.979,09 eur od 18.01.1997 do zaplatenia. Súd prvej inštancie si zamieňa dva vyššie uvedené a diametrálne rozličné peňažné nároky, ktoré boli síce uplatnené spoločne do jednej žalovanej sumy, ale v žalobnom návrhu a v priebehu konania riadne odôvodnené ako dva právne rozličné nároky. Právne neobstojí záver súdu, podľa ktorého povinnosť zaplatiť autorskú odmenu vo výške 4.979,09 eur vznikla až rozhodnutím súdu. Toto tvrdenie nemá oporu v žiadnom zákonom ustanovení autorského zákona alebo akéhokoľvek právneho predpisu a je nepreskúmateľné (súd ho chybné zamieňa s nárokom na nemajetkovú ujmu). Nárok v podobe zaplatenia autorskej odmeny právnemu predchodcovi žalobcov 1/ a 2/ vznikol v čase, kedy jeho kameramanské dielo neoprávnene a bez jeho súhlasu žalovaný použil (čo v odôvodnení konštatuje aj samotný súd), kedy začala plynúť aj lehota na uplatnenie práva na zaplatenie autorskej odmeny, ktorú si v tejto lehote žalobca uplatnil. Právny predchodca žalobcov 1/ a 2/ si tento nárok uplatnil riadne a včas na súde podaním žaloby. Žalobcovia 1/ a 2/ preto v priebehu konania petitom upravili splatnosť nároku - omeškania žalovaného so zaplatením tohto nároku. V konaní bolo relevantne zdôvodnené, že lehota 18.01.1997 je odvodená od doručenia žalobného návrhu žalovanému, t. j. od hmotnoprávneho úkonu účastníka podľa § 41 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, nakoľko žalovaný nebol pred podaním žaloby právny predchodcom žalobcov 1/ a 2/ vyzvaný na plnenie konkrétnej peňažnej povinnosti (vzniknutého nároku na autorskú odmenu). Hmotnoprávnym úkonom v zmysle § 41 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku možno plne považovať jeho doručenie účastníkovi konania - žalovanému. Žalovaný bol preto od tohto dátumu v omeškaní a od tohto dátumu si žalobcovia 1/ a 2/ uplatnili úrok z omeškania ako príslušenstvo. Odvolateľka v odvolaní upriamila pozornosť na ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a uviedla, že prvoinštančný súd nesprávne dôvodil judikátom R 45/2000, ktorý sa týka vzniku omeškania nemajetkovej ujmy a nie vzniku omeškania nároku na autorskú odmenu. V danej právnej veci z priznanej výšky autorskej odmeny 4.979,09 eur je plne legitímny a zákonný nárok na priznanie príslušenstva - úroku z omeškania 17,6 % od 18.01.1997 do zaplatenia, nakoľko nešlo o omeškanie s plnením nemajetkovej ujmy, ale autorskej odmeny, čo je iný právny a zákonný nárok.

Pokiaľ sa jedná o nárok na priznanie nemajetkovej ujmy, ktorý súd prvej inštancie zamietol, žalobkyňa 1/ poukázala na skutočnosť, že dokazovanie sa v priebehu konania zameralo na to, čo bolo sporné a čo zhodné. Z následne vykonaného dokazovania sa iba potvrdila dôvodnosť žalobných nárokov v celom ich rozsahu, t. j. vrátane nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy. Dokazovanie bolo vykonané premietnutím jednotlivých častí diela na pojednávaniach VHS záznamom alebo záznam na CD-R za účasti T. P.

a P. T. (neskôr ustanovený ako ad hoc znalec). Záznamy ako hodnoverné označil znalec Lukovič v znaleckom posudku č. 29/2012. Žalobcovia 1/ a 2/ sa domáhali v konaní zaplatenia nemajetkovej ujmy vo výške 3.319,39 eur, ktorú súd prvej inštancie v rozpore s vykonaným dokazovaním vyhodnotil ako nepreukázanú. Podľa prvoinštančného súdu tento nemal za preukázané, že žalovaný znevážil meno právneho predchodcu žalobcov 1/ a 2/. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalobcovia 1/ a 2/ nepreukázali k akej závažnej nemajetkovej ujme ich právneho predchodcu došlo. Tento právny záver okrem svedeckých výpovedí sa javí ako rozporný s poukazom na odôvodnenie na str. 38 napádaného rozsudku, kedy samotný súd právneho predchodcu označuje a opisuje ako výraznú osobnosť. Celé odôvodnenie v časti o nemajetkovej ujme v rozsudku nie je žiadnou úvahou súdu, ale viac menej skopírovaný obsah textu dvoch rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. I Co/23/97 a sp. zn. 3Cdo/77/2007, z ktorých prvoinštančný súd uviedol iba všeobecné formulácie o predpokladoch o tom, že nemajetková ujma musí byť v konaní preukázaná, pričom ani prvoinštančným súdom uvádzaný text nie je úplný a viaceré podstatné vety v odôvodnení týchto judikátov súd opomína. Prvoinštančný súd aplikuje na podporu svojich tvrdení automaticky judikáty z oblasti nemajetkovej ujmy pri porušení autorských práv bez toho, aby vôbec posúdil a zhodnotil subjektívnosť a odlišnosť právnej a skutkovej stránky v každom jednotlivom prípade. Na pojednávaní dňa 27.10.2015 právny zástupca žalobkyne 1/ odôvodnil uplatnenú nemajetkovú ujmu tak, že uviedol, že nemajetkovú ujmu preukazuje písomné stanovisko Asociácie založené v súdnom spise (názor z odborných kruhov), že bola veľmi znevážená práca p. V., poukázal na vykonané dokazovanie, z ktorého vyplynulo, že 86 % diela žalovaného vytvoril ako kameraman H. V., z hľadiska obrazovej je to takmer 99 % diela, pritom však bol uvádzaný iba ako 2. kameraman (nie hlavný) a pri niektorých častiach dokonca vôbec. Žalovaný prisudzoval hlavnú časť práce niekomu, kto dielo nevytvoril. Negatívny vplyv to malo najmä v osobnej sfére H. V.. Toto je uvedené aj na str. 28 napádaného rozsudku. Zníženie autorskej vážnosti kameramana H. V. nebolo v konaní založené iba na tvrdeniach právneho zástupcu žalobkyne 1/, ale najmä vyplýva z vykonaného dokazovania. Bolo jasne preukázané dôkazmi, ktoré boli vykonané na pojednávaniach súdom (1. Znalecký posudok č. 29/2012 zo dňa 23.01.2013 vo veci zisťovania autenticity nahrávok zo dňa 23.01.2013 vypracovaný znalcom Ing. Milošom Lukovičom, pracovisko Ústav kriminalistiky a kriminológie, v spojení s vypočutím znalca ako svedka na pojednávaní dňa 12.04.2013, ktorý potvrdil autenticitu záznamov cyklu Amerika - Amerika 10 diel záznamu programu Tour Club vysielanom VTV na VHS nosičoch a CD nosičoch predložených ako dôkazy žalobcami 1/ a 2/.; 2. Znalecký posudok prof. Václava Maceka, CSc. zo dňa 22.01.2015, ad hoc znalca ustanoveného uznesením súdu, v spojení s výpoveďou prof. P. T., CSc. ako svedka na pojednávaní dňa 11.10.2013. V znaleckom posudku je okrem iného uvedené, že kameramanské diela H. V. tvorí z celkovej minútáže diela vrátane úvodu 86 % celkovej dĺžky cyklu, čo vylučuje, že právny predchodca žalobcov 1/ a 2/ bol 2. kameraman, alebo nebol uvedený vôbec.; 3. Zmluva o vytvorení umeleckého výkonu č. 21522/95/1 zo dňa 01.07.1995 medzi VTV cable Tv s.r.o. a N. R. na umelecký výkon načítania komentára Amerika - dokument, keď svedok N. R. potvrdil, že pri nahrávkach bol žalovaný ako autor.; 4. Svedecká výpoveď PhDr. T. P., na pojednávaní dňa 11.10.2013, ktorá sa podieľala ako strihačka na strihaní materiálu AMERIKA niekedy v roku 1992 v Slovenskej televízii, konkrétne na pojednávaní pred ňou - 8 diel cyklu AMERIKA-AMERIKA Vitajte vo Washingtone.; 5. Svedecká výpoveď L. P., na pojednávaní dňa 22.11.2013.; 6. Vykonanie prehrávky záznamov jednotlivých častí cyklu AMERIKA-AMERIKA na pojednávaniach, bez alebo za účasti svedkov, kde sú odvolávky na označenie záznamov autentickým znakom televízie VTV a jednotlivých dielov cyklu Amerika - Amerika vyhotovených producentom P. W. a značkou copyright Kenovia - W.). Je nepreskúmateľné ako prvoinštančný súd vyhodnotil, resp. nevyhodnotil vykonané dôkazy a ich obsah z hľadiska nároku na priznanie nemajetkovej ujmy, nakoľko tieto potvrdzujú znehodnotenie vážnosti autora a jeho diela p. H. V. ako výnimočného kameramana a uznávaného odborníka z danej oblasti. Súd v konaní na základe relevantných vyššie spomenutých dôkazov (odborných znaleckých posudkov a výpovedí nezainteresovaných svedkov z príslušnej oblasti, ktorí sa aj podieľali na prácach s dokončením jednotlivých častí diela - strihačka M. P., ako aj tvorcu hovoreného slova I. R.) tieto vyhodnotil v rozpore s § 205 ods. 2 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku, kedy zistené skutočnosti popiera a obsah týchto dôkazov pochádzajúcich od nestranných znalcov a svedkov vykladá svojvoľne. Uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy je odvodená od výšky škody, t. j. nezaplatenej autorskej odmeny a spočíva na preukázanej zníženej autorskej vážnosti H. V.. Z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé akým ďalším, resp. iným spôsobom ako preukázaním zneváženia mena autora kameramanského diela (ktorý je uvádzaný iba ako 2. kameraman alebo vôbec) a porušenia jeho autorského práva zo strany žalovaného (doložené niekoľkonásobnými výpoveďami, mnohými odbornými a znaleckými posudkami subjektov z odborných kruhov) má byť ešte viac preukázaný vznik nemajetkovej ujmy (aj podľa súdu) vážneho a významného človeka a kameramana.

V súvislosti s nárokom na zdržanie sa žalovaného s nakladaním 10 dielného dokumentárneho filmu s názvom AMERIKA odvysielaného v televízii VTV odvolyteľka uviedla, že žalobcovia 1/ a 2/ sa domáhali tiež uloženia povinnosti žalovaného zdržať sa nakladania s 10 dielnym dokumentárnym filmom s názvom AMERIKA odvysielanom v televízii VTV v roku 1995. Súd prvej inštancie priznaním autorskej odmeny potvrdzuje, že autorské právo právneho predchodcu žalobcov 1/ a 2/ bolo porušené, a preto mu vzniká aj právo na to, aby rušenie jeho autorského práva bolo zakázané. V konaní bola z množstva listinných dôkazov predložená aj zmluva o vytvorení autorského diela a jeho rozširovaní uzatvorená dňa 02.03.1995 medzi spoločnosťou VTV cable tv s.r.o. a žalovaným, ktorej predmetom bolo 10 dielov dokumentárneho filmu z USA. Podľa tejto zmluvy na VTV cable tv s.r.o. neprešli autorské práva, ani právo šíriť toto dielo. Toto právo ostalo žalovanému a podľa technického posudku č. 29/2012 zo dňa 23.01.2013 znalca Ing. Miloša Lukoviča všetky súdom vykonané časti diela majú pri mene a obchodnom mene žalovaného KENOVIA-KEZSELI Copyright. V konaní teda bolo preukázané, že výrobcom odvysielaného cyklu bol žalovaný, ktorého autorstvo bolo v záverečných titulkoch identifikované copyrightovou doložkou KENOVIA-KEZSELI 1995. Už na základe vyššie uvedeného je jednoznačné, kto je autorom diela, v ktorom je neoprávnene použité dielo právneho predchodcu žalobcov 1/ a 2/, ku ktorému nie je zaplatená autorská odmena a ktorého výsledná podoba znevažuje meno právneho predchodcu žalobcov 1/ a 2/ uvádzaním ako 2. kameramana, čo aj do budúcnosti poškodzuje jeho práva k dielu podľa § 12 ods. 1, § 13 ods. 1 a § 14 ods. 1 autorského zákona. Vzhľadom na to, že právny predchodca žalobcov 1/ a 2/ je na základe vykonaných dôkazov autorom jednej z tvorivých zložiek (obrazovo-zvukovej v rozsahu cca 86 %) filmového diela, prislúchajú mu v prípade porušenia jeho autorstva práva ustanovené v § 32 ods. 1 autorského zákona, t. j. môže sa domáhať najmä toho, aby rušenie jeho práva bolo zakázané. Odôvodnenie súdu prvej inštancie týkajúce sa zamietnutia uplatneného nároku na zdržanie sa s nakladaním sporného diela argumentačne a právne neobstojí, pretože právne závery o tom, kto má alebo nemá v držbe alebo dispozícii dielo opatrené copyrightovou doložkou, v ktorom žalovaný porušil práva právneho predchodcu žalobcov 1/ a 2/ v zmysle ustanovení autorského zákona, je irelevantné, nakoľko § 32 ods. 1 autorského zákona má z hľadiska jeho výkladu jednoznačne aj prevenčný charakter. Právo šíriť dielo má žalovaný 50 rokov, práva z tohto diela patria po túto dobu žalobcom 1/ a 2/ (právnym nástupcom autora diela neoprávnene použitého v diele, ktoré bolo predmetom sporu).

Vzhľadom na ústavne neprímeranú a neúmernú dĺžku súdneho konania a vzhľadom na rozsiahle, dostatočné a vyčerpávajúce dokazovanie, na základe závažných právnych a procesných záverov dokazovania, nakoľko účastníci už nemajú čo viac ďalej preukazovať, žalobkyňa 1/ navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v časti jeho výroku II. tak, že zaviaže žalovaného na zaplatenie úroku z omeškania 17,6 % ročne zo sumy 4.979,09 eur od 18.01.1997 do zaplatenia, nemajetkovej ujmy vo výške 3.319,39 eur a určí, že žalovaný je povinný zdržať sa až do doby uzavretia zmluvy so žalobcami 1/ a 2/ akéhokoľvek nakladania s 10 dielnym dokumentárnym filmom s názvom Amerika zachytenom na filmovom páse, ktorého obrazovo-zvukovú zložku autorsky vytvoril H. V., zomrelý dňa XX.XX.XXXX, v rámci expedície Amerika 92 a ktorý žalovaný neoprávnene prepísal a použil na spracovanie 10 dielného dokumentárneho cyklu s názvom Amerika I až X odvysielanom televíziou VTV cable tv s.r.o. Žalobkyňa 1/ si zároveň uplatnila náhradu trov odvolacieho konania.

4. Odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie podal i žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu. Odvolaním napadol výlučne vyhovujúci výrok I., ktorým prvoinštančný súd priznal žalobcom sumu 4.979,09 eur titulom autorskej odmeny. Podľa žalovaného napadnutý rozsudok trpí vadami podľa § 205 ods. 2 písm. a), b), c), d) a f) Občianskeho súdneho poriadku. Namietaným rozhodnutím bol porušený čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

V úvode žalovaný konštatoval, že už dvadsať rokov trvajúci spor kradne čas i peniaze a masívne ukrája z trepezlivosti každému, koho sa dotýka. Platí to o to viac, že jeho základ je (v protiklade s tým, čo tvrdí súd prvej inštancie) právne veľmi jednoduchý. Žalovaný namietal nedostatok aktívnej, ako i pasívnej vecnej legitímácie. Uviedol, že s ohľadom na legislatívny stav k roku 1992 a s prihliadnutím na skutkové okolnosti veci Alojz Hanúsek ako jeden z realizátorov filmového diela (kameraman) mohol byť aktívne vecne legitimovaný ako žalobca jedine v spore proti STV. Aktívne vecne legitimovaným subjektom v spore voči tretím osobám a autorom jednotlivých zložiek filmového diela, v ktorom by sa dôvodilo právami k filmovému dielu z roku 1992, mohla byť výlučne STV, pretože tá jediná mala zo zákona oprávnenie hájiť práva všetkých tvorcov filmového diela spoločne. V ďalšom mal žalovaný za to, že sudkyňa JUDr. Hostovecká rozhodla vo veci, s ktorej predmetom sa zákonným predpokladaným spôsobom neoboznámila, pričom nerešpektovala ani právny názor zákonného sudcu, ktorého krátko

pred vyhlásením rozsudku vystriedala. V skutočnosti nevydala súdne rozhodnutie, ale tzv. znalecké rozhodnutie, v ktorom súd len deklaruje za svoj záver niekoho iného, čo je v autorskom práve vylúčené. Žalovaný v odvolaní poukázal na skutočnosť, že v žalobe zo dňa 06.03.1996 pôvodný žalobca ako rozhodujúci dôkaz o existencii jeho autorského diela a o tom, že toto dielo bolo neoprávnené použité žalovaným, súdu ponúkol projekciu vysielacích pásov od VTV cable tv s.r.o. Takýto dôkaz (vysielacie pásy od VTV) však do spisu ani so žalobou, ani neskôr nezaložil, preto sa súd v tomto konaní nemohol ani presvedčiť o existencii tohto diela ani o jeho neoprávnenom vysielaní v televízii VTV, čo malo byť údajne v dňoch 23.12.1995 až 31.12.1995. Naopak, súdu prvej inštancie namiesto profesionálnych vysielacích pásov z televízie VTV podstrčil amatérsku videokazetu typu VHS s neznámym obsahom, ktorý vraj sám nahrál a o ktorom sa vyjadroval znalec Ing. Miloš Lukovič pred súdom s tým, že záznam na VHS kazete, priloženej k spisu, pozostáva z krátkych, vybraných častí záznamov dokumentárneho cyklu. Ide teda o neautentický záznam útržkov, vyhotovený zrejme za účelom skráteného podania informácie, preto bol tento záznam z ďalšieho skúmania vylúčený (znalecký posudok Ing. Lukoviča). Čiže, dôkaz, ktorý súdu predložil pôvodný žalobca nebol spôsobilý znaleckého posúdenia. Aby od nespôsobilého dôkazu odvedli pozornosť súdu, žalobcovia do spisu postupne založili ďalšie videokazety VHS, ktoré v dátovej časti neobsahujú žiadne údaje potrebné pre identifikáciu obsahu, času vyhotovenia tohto obsahu, zdroja pôvodu nahrávky, atď. Neskôr obsah kaziet VHS nahráli aj na digitálne dátové nosiče typu DVD a tie do spisu založili tiež. Ani cez ne nie je možné určiť, či je na nich filmové dielo vytvorené v roku 1992 za účasti H. V., ani to, či do diela bolo žalovaným zasiahnuté, alebo či bolo vysielané v televízii VTV v roku 1995. Bývalý generálny riaditeľ VTV JUDr. L. P. ako svedok, po vzhliadnutí obsahu VHS kaziet a DVD s totožným obsahom premietnutom na pojednávaní, uviedol, že obsah VHS a DVD nie je totožný s tým, čo VTV kedykoľvek vysielala. Opísal zároveň možnosť manipulácie s nahrávkami na VHS kazetách a novších typoch dátových nosičov, pričom podobné znaky manipulácie podľa neho badať aj v obsahu kaziet a dátových nosičoch, ktoré videl. Žalovaný v tejto súvislosti dôvodil tým, že napriek tomu, že pravosť i pravdivosť obsahu VHS a DVD bola žalovaným i svedkom JUDr. P. popretá, súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na znaleckých posudkoch, ktoré sú výsledkom skúmania popretých dôkazov. Taký dôkaz, ktorý by osvedčil obsah žaloby a vyvrátil tvrdenia žalovaného, žalobcovia nepredložili, čím neunesli dôkazné bremeno. Žalovaný ďalej v odvolaní namietal znalecký posudok vypracovaný prof. Václavom Macekom CSc., ktorý je podľa žalovaného nezákonný z dôvodu nedodržania zákonom stanovených podmienok pre ustanovenie znalca. Navyše súd je zo zákona povinný položiť znalcovi len skutkové otázky a vyvarovať sa otázkam, ktoré sa vzťahujú na právne posúdenie veci. Určovať pojmové znaky diela je výhradnou úlohou súdu, nie znalca. Tým, že Václav Macek mal ako znalec riešiť úlohy, ktoré sú vylúčené zo znaleckého dokazovania, je jeho znalecký posudok v tomto konaní neprípustný. Prvoinštančný súd sa nekriticky podriadiť obsahu nezákonného, neprípustného, nekvalifikovaného a nepreskúmateľného znaleckého posudku Václava Maceka. V súvislosti s petítom a premlčaním práv žalovaný konštatoval, že v žalobe zo dňa 06.03.1996 vymedzil pôvodný žalobca H. V. petit tak, že z dôvodu porušenia svojich autorských práv žalovaným žiada okrem zákazu nakladať s dielom, aby mu súd priznal spolu 250.000 Sk ako majetkovú a nemajetkovú ujmu. Nemajetkovú ujmu v rámci tejto sumy stanovil na 100.000 Sk a majetkovú ujmu na 150.000 Sk. Zákon č. 35/1965 Zb. o literárnych, vedeckých a umeleckých dielach upravuje otázku nárokov z porušenia autorského práva osobitne a ucelene v § 32. Z toho, že pôvodný žalobca sa dožadoval nemajetkovej a majetkovej ujmy za porušenie práva jednoznačne vyplýva, že svoju žalobu postavil na odškodňovacom inštitúte § 32 autorského zákona. K pripusteniu zmeny petitu uznesením č. k. 7C/19/1996 - 476 došlo potom, čo súd prvej inštancie v zápisnici zo dňa 29.01.2009 žalobcom uložil, aby uviedli jasne, čo žiadajú. Urobili tak v písomnom podaní právneho zástupcu žalobkyne 1/ zo dňa 11.02.2009, ku ktorému sa pripojil aj žalobca 2/. Zo spresňujúceho výkladu žalobcov v tomto podaní vyplýva, že nimi uplatnená suma 8.298,48 eur (250.000 Sk) pozostáva zo sumy 4.979,09 eur (150.000 Sk) odmeny autora za tvorivú činnosť a zo sumy 3.319,39 eur (100.000 Sk) primeraného finančného zadostučinenia, „nakolko porušením autorského práva ich predchodcu vznikla závažná ujma nemajetkovej povahy“. Keď porovnáme petit z roku 1996 s petítom, ktorý pripustil prvoinštančný súd dňa 24.03.2009 je zrejme, že pôvodne uplatnenú majetkovú ujmu v čiastke 150.000 Sk žalobcovia v novom petíte vylúčili a v plnom rozsahu zamenili za autorskú odmenu v totožnej čiastke 4.979,09 eur (150.000 Sk). Takúto zmenu petitu pripustil prvoinštančný súd trinásť rokov po začatí konania a rozsudok v merite veci vydal dvadsať rokov od začatia konania. Nijako pritom neprihliadol na opakované námietky premlčania a nijako nezohľadnil ani to, že pôvodný titul „majetková ujma“ už v petite nie je, ale bol nahradený titulom „autorská odmena“, na ktorý sa vzťahujú celkom iné skutkové okolnosti a z toho dôvodu sa v súdnom konaní rieši na úplne inom skutkovom a právnom základe. Písomným podaním zo dňa 02.12.2013 žalobcovia oznámili súdu, že žalobou im nejde o finančné zadostučinenie za nezákonné použitie diela, a tým porušenie autorských práv

ich právneho predchodcu žalovaným. Zotrvávajú na pôvodnom návrhu primeraného zadostučinenia za použitie autorského diela. Týmto podaním nielenže popreli skutkový základ (nároky z porušenia autorského práva), na ktorom stála pôvodná žaloba i súdom pripustená zmena petitu z 24.03.2009, ale za štandardné (teda nie nezákonné) použitie diela žiadajú primerané zadostučinenie, čo je podľa § 32 autorského zákona celkom vylúčené. Prvoinštančný súd konal a rozhodoval o procesných úkonoch žalobcov týkajúcich sa petitu nesústredene. Nesústredene riešil aj námietky žalovaného o zmenách petitu či o premlčaní, a vydal rozsudok, v ktorom na vyššie načrtnuté okolnosti reflektoval zmätočne. Žalovaný počas konania opakovane upozorňoval súd, že žalobcovia sa v konaní dožadujú plnenia z činnosti, ktorá je protiprávna (trestný čin neoprávneného podnikania), pričom do spisu založil aj uznesenia policajného orgánu so sídlom Ružinov - západ, Bratislava II., č. ČTS: ORP 76/99 zo dňa 30.01.1999 a ČTS: ORP - 76/99 zo dňa 11.09.2000, v ktorých bolo ustálené, že H. V. sa tohto trestného činu dopustil. Trestné stíhanie proti nemu však bolo zastavené, pretože dňa 31.03.2000 zomrel. Tým, že prvoinštančný súd v rámci rozhodovania o merite veci neprihliadol na skutočnosť, že uplatnený nárok má pôvod v trestnom čine H. V., pričom vo výroku rozsudku zvýhodnil osobu (jeho právnych nástupcov), ktorá spáchala spoločensky nebezpečný čin a umožnil mu mať prospech z vlastného protiprávneho konania, spreneveril sa zmyslu a účelu výkonu spravodlivosti a porušil § 1 Občianskeho súdneho poriadku, porušil aj princípy spravodlivého súdneho konania zaručené každému v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Žalovaný v odvolaní nesúhlasil s aplikáciou Radbruchovej formuly na prejednávajúcu vec. Zoznam subjektov a predmetov autorskoprávnej ochrany nevymedzuje žiadna ani Radbruchova formula, ale autorský zákon. Právnou ekvilibristikou cez Radbruchovu formulu a v rozpore s princípmi medzinárodného i domáceho autorského práva kreoval kameramanovi také práva, ktoré mu autorský zákon nepriznáva. V neposlednom rade žalovaný v odvolaní poukazyval na to, že zákonná sudkyňa JUDr. Hostovecká, ktorá dospela k iným právnym záverom ako predchádzajúci zákonný sudca, nedodrжала postup podľa § 118 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a účastníkov neoboznámila s tým, ktoré právne významné tvrdenia považuje za zhodné a ktoré za sporné. Pri výmene zákonného sudcu nestačí, ak práva podľa § 118 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účastníkom poskytol predchádzajúci zákonný sudca. Najmä, ak tak urobil už pred rokmi, pričom konanie pokračovalo vykonávaním ďalších dôkazov. V osobe nového zákonného sudcu totiž do konania vstupuje odlišná ľudská bytosť prinášajúca svoje skúsenosti, vedomosti, osobné a profesijné vlastnosti, čo pre vedenie a výsledok konania neraz znamená zásadný obrat.

Záverom odvolania žalovaný navrhol, aby bol rozsudok súdu prvej inštancie zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. K odvolaniu žalobkyne 1/ sa vyjadril žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu s tým, že všetky jej odvolacie námietky sú nezmyselné z dôvodu, že súd prvej inštancie už dvadsať rokov koná s účastníkmi bez aktívnej a pasívnej vecnej legitímácie. Žalobkyňa 1/ brojí proti nepriznaniu nemajetkovej ujmy. Podľa žalovaného prvoinštančným súdom pripusteným návrhom na zmenu petitu účastníci na strane žalobcu priznanie nemajetkovej ujmy sami vylúčili. Pôvodný žalobca petit vymedzil tak, že z dôvodu porušenia svojich autorských práv žalovaným žiada okrem zákazu nakladať s dielom, aby mu súd priznal 250.000 Sk ako majetkovú a nemajetkovú ujmu. Z toho, že pôvodný žalobca sa dožadoval nemajetkovej a majetkovej ujmy za porušenie práva jednoznačne vyplýva, že svoju žalobu postavil na odškodňovacom inštitúte § 32 autorského zákona. Platí to bez ohľadu na to, či k uplatnenému nároku súdu predložil akúkoľvek, hoci aj chybnú právnu kvalifikáciu, alebo žalobu právne nijako ne kvalifikoval, pretože, ako to uviedol aj súd prvej inštancie, účastníci nie sú povinní právne špecifikovať svoje nároky, pretože to je povinnosťou súdu. K pripusteniu zmeny petitu uznesením č. k. 7C/19/1996 - 476 zo dňa 24.03.2009 došlo potom, čo súd prvej inštancie v zápisnici zo dňa 29.01.2009 uložil žalobcom, aby uviedli jasne, čo žiadajú. Urobili tak v písomnom podaní právneho zástupcu žalobkyne 1/ zo dňa 11.02.2009, ku ktorému sa pripojil aj žalobca 2/. Zo spresňujúceho výkladu žalobcov v tomto podaní vyplýva, že nimi uplatnená suma 8.298,48 eur (250.000 Sk) pozostáva zo sumy 4.979,09 eur (150.000 Sk) odmeny autora za tvorivú činnosť a zo sumy 3.319,39 eur (100.000 Sk) primeraného finančného zadostučinenia, „nakolko porušením autorského práva ich predchodcu vznikla závažná ujma nemajetkovej povahy“ (str. 4 podania žalobcov). Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka (Veda, Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 1989, str. 253, 537), slovo „odmena“ znamená „odplata za istú činnosť, službu a pod.“ a slovo „zadostučinenie“ znamená „náprava krivdy“, „satisfakcia“. Keď sa porovná petit z roku 1996 s petitom, ktorý pripustil prvoinštančný súd dňa 24.03.2009 je zrejmé, že pôvodne uplatnenú majetkovú ujmu v čiastke 150.000 Sk žalobcovia v novom petite vylúčili a v plnom rozsahu zamenili za autorskú odmenu v totožnej čiastke 4.979,09 eur (150.000 Sk). Takúto zmenu petitu pripustil prvoinštančný súd trinásť rokov po začatí

konania a rozsudok v merite veci vydal dvadsať rokov od začatia konania. Nijako pritom neprihliadol na opakované námietky premlčania a nijako nezohľadnil ani to, že pôvodný titul „majetková ujma“ už v petite nie je, ale bol nahradený titulom „autorská odmena“, na ktorý sa vzťahujú celkom iné skutkové okolnosti, a z toho dôvodu sa v súdnom konaní rieši na úplne inom skutkovom a právnom základe. Je to zarážajúcejšie o to viac, že na túto okolnosť žalovaný upozornil prvoinštančný súd aj písomne svojim podaním zo dňa 07.05.2009. Písomným podaním zo dňa 02.12.2013 žalobcovia súdu prvej inštancie oznámili, že žalobou im nejde o finančné zadosťučinenie za nezákonné použitie diela, a tým porušenie autorských práv ich právneho predchodcu žalovaným. Zotrvávajú na pôvodnom návrhu primeraného zadosťučinenia za použitie autorského diela. Týmto podaním nielenže popreli skutkový základ (nároky z porušenia autorského práva), na ktorom stála pôvodná žaloba i súdom pripustená zmena petitu zo dňa 24.03.2009, ale za štandardné (teda nie nezákonné) použitie diela žiadajú primerané zadosťučinenie, čo je podľa § 32 autorského zákona celkom vylúčené. Prvoinštančný súd ani na toto spresňujúce podanie žalobcov nijako nereagoval. Žalovaný poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Obdo V 19/2007 zo dňa 31.07.2008. Podľa žalovaného na splnenie zákonných znakov porušenia autorského práva a z toho vyplývajúceho oprávnenia na zaplatenie majetkovej a nemajetkovej ujmy (ako to bolo uplatnené v žalobe z roku 1996) sa vzťahujú celkom iné skutkové okolnosti ako na priznanie autorskej odmeny za použitie autorského diela. Za zákonné použitie autorského diela nepatrí žiadne zadosťučinenie. Súd prvej inštancie konal a rozhodoval o procesných úkonoch žalobcov týkajúcich sa petitu nesústredene a nesústredene riešil aj námietky žalovaného o zmenách petitu či o premlčaní, pričom vydal rozsudok, v ktorom na vyššie načrtnuté okolnosti reflektoval zmätočne. V súvislosti s nárokom žalobkyne 1/ na vydanie zákazu nakladania s dokumentárnym cyklom vysielaným v televízii VTV, žalovaný konštatoval, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno v elementárných otázkach tohto sporu. To znamená, že nepreukázali ani existenciu akéhokoľvek autorského diela svojho právneho predchodcu. Podľa autorského zákona č. 35/1965 Zb. je filmové dielo dielom viacerých autorov vytvárajúcich jednotlivé zložky tohto diela (pozri napr. § 6 autorského zákona). Autorské právo k filmovému dielu v mene autorov jednotlivých zložiek filmového diela vykonáva jeho výrobca ako celok (tzv. koncentrovaný výkon autorských práv). Z týchto príčin by iba výrobca mohol žiadať o zákaz nakladania s filmovým dielom. V tomto konaní bolo preukázané, že výrobcom filmov vyrábaných v roku 1992 (od ktorých žalobcovia odvodzujú svoje práva) mohol byť iba štát, ktorého menom konala Slovenská televízia. Navyše, ak žalobcami označené dokumentárne filmy vysielala súkromná televízia VTV, zákaz nakladania s filmovým dielom mal byť smerovaný voči nej.

6. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa 1/ prostredníctvom právneho zástupcu, ktorá označila odvolanie žalovaného za formálne nesprávne a v rozpore so základnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku upravujúce náležitosti inštitútu odvolania. Z odvolania žalovaného v jeho časti 3 označenej ako návrh výroku rozhodnutia nevyplýva, v akom rozsahu rozsudok napáda a žiada ho zrušiť. Žalovaný žiada odvolací súd, aby zrušil napádaný rozsudok v celom rozsahu (teda aj v rozsahu, v ktorom z pohľadu žalovaného bol tento úspešný, rovnako tak výrok III., kde súd uviedol ako rozhodne o trovách konania a v odôvodnení rozsudku aj riadne zdôvodnil). Žalovaný sa v podanom odvolaní namiesto jasného a stručného odôvodnenia vád konania v zmysle § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku zaoberá tým, koľko strán má písomné vyhotovenie rozsudku (zcela logicky je rozhodnutie vyhotoveným obširne, nakoľko súdny spor trvá viac ako 20 rokov). Opakovanými tvrdeniami žalovaného v jeho odvolaní sa nielen konajúci súd, ale v predchádzajúcich odvolacích konaniach aj nadriadené súdy už zaoberali a vysporiadali (opakované napádanie aktívnej a pasívnej legitímácie). Rovnako tak právne neobstojí spochybňovanie záverov z vypracovaných znaleckých posudkov (napr. posledný znalecký posudok prof. Václava Maceka, CSc.), ktoré žalovaný spochybňuje jednak z pohľadu pravdivosti VHS a DVD nosičov, ktoré boli podkladmi na vypracovanie znaleckých posudkov (autenticita VHS a DVD nahrávok bola iným samostatným znaleckým posudkom č. 29/2012 od Ing. Miloša Lukoviča potvrdená, čo žalovaný zámerne prehliada), alebo ničím relevantne nepodložené účelové tvrdenia žalovaného o údajnej pochybnosti k zaujatosti znalcov. Námietku zaujatosti žalovaný v konaní nevzniesol, ani sa neodvolal proti uzneseniu o ustanovení znalca. Za azda argumentačne najkurióznější dôvod žalovaného odvolania je stať o neprihliadaní súdu na trestný čin zosnulého právneho predchodcu žalobcov, kde žalovaný nesprávne vykladá a nemá uzročené, k akému štádiu trestné konanie vôbec dospelo. Je právne neúnosné, ak žalovaný z odloženého trestného stíhania vyvodzuje a prezumuje automatické hmotnoprávne skutočnosti o protiprávnom úkone právneho predchodcu žalobcov. Nie je možné vyvodzovať závery uvedené žalovaným, ak o trestnom čine nebolo riadne právoplatne rozhodnuté (základná zásada prezumpcie neviny v trestnom konaní, o ktorej žalovaný zrejme nemá vedomosť je obsiahnutá už v samotnej Ústave Slovenskej republiky čl. 50 ods. 2). Skutočnosť, že prvoinštančný

súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal aj na aplikáciu tzv. Radbruchovej formuly, nemôže byť sama o sebe vadou konania ako to prezentuje žalovaný. Žalovaný namieta aj údajne porušenie práv a odňatie možnosti konať pred súdom, kde argumentuje § 118 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku opomínajúc napr. jeho vlastné prehlásenie v zápisnici z pojednávania zo dňa 27.10.2015, kde z dôvodu hospodárnosti a účelnosti konania účastníci vyhlásili, že nežiadajú, aby súd oboznamoval vykonané dokazovanie. Žalovaný sám potvrdzuje, že súd sa vyjadril ku skutkovej aj právnej stránke sporu. Súd v súlade s vyjadreniami právnych a procesných návrhov postupoval, boli predložené navrhované dôkazy a vykonané rozsiahle dokazovanie. Ako vyplýva zo zápisníc z pojednávania, právny zástupca žalovaného sa nezúčastnil žiadneho pojednávania a je preto až záhadné ako môže následne poukazovať na údajný nesprávny postup a vady súdu v dokazovaní a vedení konania. Žalobkyňa 1/ sa plne pridriava svojho odvolania zo dňa 12.04.2016 a uplatňuje si náhradu trov konania.

7. Žalobca 2/ odvolací návrh nepodal. V odvolacom konaní sa vyjadril tak, že absolútne nesúhlasí s názormi žalovaného prezentovanými v odvolaní a v podaní, ktorým žalovaný reagoval na odvolanie žalobkyne, s ktorým súhlasí. Uviedol, že odvolanie podané žalovaným má za účel iba ďalšie zdržovanie a umelé oddaľovanie právoplatnosti rozhodnutia. Žalovaný vo svojej argumentácii celým konaním opakuje rovnaké argumenty (nedostatok aktívnej a pasívnej vecnej legitímácie, údajný trestný čin právneho predchodcu žalobcov, a pod.), s ktorými sa už však súdy rôznych inštancií opakovane vysporiadali a ktoré príslušné súdy opakovane vyvrátili. Rozsudok súdu prvej inštancie je vo svojom prvom výroku absolútne správny a preto žalobca 2/ navrhuje, aby ho odvolací súd v tejto časti potvrdil.

8. K vyjadreniu žalobkyne 1/ a žalobcu 2/ v odvolacom konaní sa vyjadril žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu. K danej veci považoval za vhodné ešte zdôrazniť, že vecne legitimovaným účastníkom v súdnych konaniach, ktorých predmetom sú autorské práva tvorcov filmového diela vyrobeného tradičnou osvetlenou filmovou kinematografickou technológiou (ďalej aj „filmové dielo“) v čase do 05.01.1996, t. j. do nadobudnutia účinnosti zákona č. 1/1996 Zb. o audiovizíi, je bez výnimky a vždy iba štát. Vyplýva to z toho, že v rozhodujúcom čase mal štát monopolné postavenie výrobcu takéhoto filmového diela (pozri § 1 Dekretu prezidenta republiky č. 50/1945 Zb. o opatreniach v oblasti filmu zo dňa 11.08.1945, § 9 ods. 1 zákona č. 1/1996 Zb. o audiovizíi zo dňa 05.01.1996, § 6 zákona č. 35/1965 Zb. o literárnych, vedeckých a umeleckých dielach (ďalej aj „autorský zákon“) zo dňa 01.07.1965 v znení zmien. Autorské právo na takto vyrobené filmové dielo vykonáva výrobca (štát) v mene autorov jednotlivých zložiek tohto diela od jeho vytvorenia do uplynutia 50 rokov po uverejnení filmového diela (§ 6 a § 33 ods. 4 autorského zákona). V takom prípade je pre nedostatok vecnej legitímácie účastníkov nutné nekvalifikovane koncipovanú žalobu odmietnuť a konanie kvôli absencii procesných podmienok zastaviť (§ 389 ods. 1 písm. a), § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Pôvodný žalobca H. V. prostredníctvom svojho právneho zástupcu už v žalobe zo dňa 06.03.1996 vyhlásil, že výrobcom filmov, na ktorých výrobe sa v roku 1992 podieľal, bola Slovenská televízia Bratislava. Výslovne tam uviedol, že „STV Bratislava...vykonáva autorské práva k filmovému dielu.“ V spise je taktiež list STV zo dňa 13.01.2000, v ktorom STV na dožiadanie súdu prvej inštancie potvrdila, že filmové dielo, ktoré je predmetom tohto sporu, vyrobila. Do 05.01.1996, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 1/1996 Zb. o audiovizíi, STV vykonávala prenesené oprávnenia výrobcu filmových diel v mene štátu. Z týchto dôvodov nemôžu byť žiadne pochybnosti o tom, kto bol výrobcom konkrétneho filmového diela z roku 1992, od ktorého odvodzujú svoje (dôkazmi nijako nepreukázané) nároky i právni nástupcovia pôvodného žalobcu. Je teda zrejme, kto mal pasívnu vecnú legitímáciu pre súdne konanie, v ktorom bol žalobca H. V.. Na zdôraznenie pasívnej vecnej legitímácie STV, žalovaný odvolaciemu súdu predkladá listinu, ktorá podľa žalovaného vylučuje akúkoľvek priamu zodpovednosť žalovaného v tejto veci. Podľa „Dohody o zmene pracovnej zmluvy z 25.01.1993“ uzatvorenej medzi STV a žalovaným PhDr. P. W., žalovaný bol od 10.09.1979 nepretržite interným zamestnancom STV. Z tejto listiny celkom jednoznačne vyplýva, že v roku 1992, kedy bolo v STV vyrobené filmové dielo, o ktoré opierajú svoje nároky žalobcovia, žalovaný vykonával činnosť v súvislosti s týmto filmovým dielom na priamy pokyn a v mene svojho zamestnávateľa. Preto má žalovaný zodpovednosť za akékoľvek konanie vo vzťahu k filmovému dielu z roku 1992 len voči STV, pričom voči tretím osobám a voči autorom jednotlivých zložiek filmového diela má zodpovednosť samotná STV. V prílohe zároveň žalovaný prikladá aj vyčíslenie všetkých účelne vynaložených trov konania z 22.05.2017, ktoré si v tejto veci uplatňuje.

9. Na základe odvolania žalobkyne 1/ a žalovaného Krajský súd v Trnave postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku á contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5

dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku), rozhodol vo veci dňa 07. augusta 2017 sp. zn. 23Co/379/2016 tak, že výrokom I. rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v časti zaplataenia 4.979,09 eur; výrokom II. rozsudok súdu prvej inštancie zmenil v časti zamietnutia úroku z omeškania zaplataenia sumy 4.779,09 eur tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom sumu 4.979,09 eur s úrokom z omeškania 17,6 % ročne zo sumy 4.979,09 eur od 18.01.1997 do zaplataenia; výrokom III. rozsudok súdu prvej inštancie zmenil v časti zamietnutia zaplataenia nemajetkovej ujmy tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom nemajetkovú ujmu vo výške 3.319,39 eur do troch dní po právoplatnosti rozsudku; výrokom IV. rozsudok súdu prvej inštancie zmenil v časti zamietnutia zdržania sa nakladania s dielom tak, že žalovaný je povinný zdržať sa až do doby uzavretia zmluvy so žalobcami 1/ a 2/ akéhokoľvek nakladania s 10 dielnym dokumentárnym filmom s názvom Amerika zachytenom na filmovom páse, ktorého obrazovo-zvukovú zložku autorsky vytvoril H. V., zomrelý dňa XX.XX.XXXX, v rámci expedície Amerika 92 a ktorý žalovaný neoprávnene prepísal a použil na spracovanie 10 dielneho dokumentárneho cyklu s názvom Amerika I. až X. odvysielanom televíziou VTV cable tv s.r.o. a výrokom V. priznal žalobcom 1/ a 2/ právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

Na základe dovolania žalovaného Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 27. mája 2020 sp. zn. 7Cdo/83/2018 výrokom I. rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 07. augusta 2017 sp. zn. 23Co/379/2016 vo výrokoch II., III. IV. a V., ktorými zmenil prvoinštančný rozsudok a rozhodol o trovách odvolacieho konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Výrokom II. dovolanie vo zvyšnej časti odmietol. Najvyšší súd Slovenskej republiky svoje rozhodnutie v zrušujúcom výroku I. odôvodnil tým, že v preskúmvanej veci došlo postupom odvolacieho súdu v časti jeho výroku, ktorým zmenil rozsudok prvoinštančného súdu (výrok II., III. a IV. napadnutého odvolacieho rozhodnutia) k naplneniu vady vyplývajúcej z ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. Táto vada spočíva v nesprávnom postupe odvolacieho súdu týkajúcom sa v súhrne i jednotlivu nesplnenia tzv. manudukčnej povinnosti odvolacieho súdu (§ 382 Civilného sporového poriadku), ako aj prehodnotenia dôkazov vykonaných prvoinštančným súdom bez toho, aby ich v odvolacom konaní opäť vykonal (§ 384 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a tým (aj) vydania - pre žalovaného - zásadne iného rozhodnutia - bez toho, aby sa k týmto záverom mohol vyjadriť, nakoľko odvolací súd v tejto časti rozhodol „ex cathedra“ (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku) napriek tomu, že bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 382 ustanovuje, že ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili. Vyššie citované ustanovenie má predísť vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí, vychádza z princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, ktorý je považovaný za komponent princípu právneho štátu, osobitne princípu právnej istoty. Odvolací súd bez doručenia výzvy stranám sporu, teda bez splnenia osobitného druhu tzv. manudukčnej povinnosti založil časť svojho zmeňujúceho rozhodnutia (výrok II. a IV. odvolacieho rozhodnutia) na nových/iných právnych dôvodoch než súd prvej inštancie a takýmto nesprávnym postupom došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a znemožneniu práva procesnej strany, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. V priebehu celého odvolacieho konania (č. I. 1179 a č. I. 1198 súdneho spisu) odvolací súd výzvu stranám (žalovanému) nedoručil a bez nariadenia pojednávania aj vo veci rozhodol. V prípade zmeny prvoinštančného rozsudku súvisiacej s majetkovou ujmu, v ktorej časti odvolací súd zaviazal žalovaného na zaplataenie 3.319,39 eur v prospech strany žalobcov (výrok III. odvolacieho rozhodnutia), dovolací súd vychádzal predovšetkým z ustanovenia § 384 ods. 1 Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v plnom rozsahu zopakuje sám. Najvyšší súd v podobných súvislostiach stabilne zastáva názor, že je neprípustné, aby odvolací súd k svojim odlišným skutkovým zisteniam, dospel len na základe prehodnotenia dôkazov vykonaných súdom prvej inštancie. Na to, aby ich mohol inak zhodnotiť, ich musí v odvolacom konaní opäť vykonať. Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že odvolací súd z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyvodil odlišné skutkové závery, ako súd prvej inštancie, bez toho, aby vo veci vykonal (zopakoval) v potrebnom rozsahu dokazovanie. Ak sa však odvolací súd chcel odchýliť od skutkových zistení súdu prvej inštancie na základe bezprostredne pred ním vykonaných dôkazov, mal dokazovanie v zmysle § 384 ods. 1 Civilného sporového poriadku sám v potrebnom rozsahu opakovať a zadovážiť si tak rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov v zmysle § 191 Civilného sporového poriadku. Len takýto postup je aj v súlade so zásadou priamosti a ústnosti civilného sporového konania. Je neprípustné, aby odvolací súd ku svojim odlišným skutkovým zisteniam, vedúcim k záveru opodstatnenosti žaloby žalobcov v časti nemajetkovej ujmy, dospel v podstate iba na základe prehodnotenia dôkazov vykonaných súdom prvej inštancie. Uvedené platí o to viac, ak odvolací súd inak

rozhodol o tomto spornom nároku (nemajetkovej ujme) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku) spôsobom „ex cathedra“, napriek tomu, že bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (čo zakladá ďalšiu vadu zmätočnosti). Odvolací súd postupoval v priamom rozpore so znením ustanovenia § 384 ods. 1 Civilného sporového poriadku, a teda sa natoľko odchytil od jeho znenia, že zásadne poprel jeho účel a význam, keď dospel k odlišným skutkovým zisteniam ako prvoinštančný súd bez vykonania vlastného dokazovania alebo jeho zopakovania v odvolacom konaní; k odlišnému hodnoteniu dôkazu má odvolací súd povinnosť poskytnúť sporovej strane možnosť sa k nemu vyjadriť. Dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu vo všetkých výrokoch, ktorým zmenil prvoinštančný rozsudok, uznesením zrušil (zároveň s tým zrušil aj súvisiaci výrok rozsudku odvolacieho súdu o trovách odvolacieho konania) a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

10. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom podľa ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

11. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 v čase podania odvolania účinného Občianskeho súdneho poriadku, aktuálne § 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie žalobkyne 1/ bolo podané včas (§ 204 ods. 1 v čase podania odvolania účinného Občianskeho súdneho poriadku, aktuálne § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 201 v čase podania odvolania účinného Občianskeho súdneho poriadku, aktuálne § 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 201 a 202 v čase podania odvolania účinného Občianskeho súdneho poriadku, aktuálne § 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 205 ods. 1 v čase podania odvolania účinného Občianskeho súdneho poriadku, aktuálne § 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d), f) v čase podania odvolania účinného Občianskeho súdneho poriadku, ktoré majú ekvivalent v § 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku zvyškovo zamietajúcu žalobu v časti nároku na zaplatenie úroku z omeškania a nemajetkovej ujmy (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a v časti zdržania sa nakladania s dielom pre zmenu rozsudku súdu prvej inštancie (§ 388 Civilného sporového poriadku).

12. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd nevstupoval do procesu modifikácie skutkového stavu, na ktorom je napadnuté rozhodnutie založené a ide o prejednanie právnej otázky (nie otázky skutkovej), nebol daný zákonný dôvod na doplnenie alebo zopakovanie dokazovania podľa § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku (a teda ani na nariadenie pojednávania odvolacím súdom). Odvolací súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaných dôkazov a prednesov strán v konaní pred súdom prvej inštancie. Možnosť odvolacieho súdu rozhodnúť o odvolaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania prevzal aj Civilný sporový poriadok. Nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem, ktorého existencia nebola v danom prípade daná. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (Valera Assalino v. Portugalsko z 20. apríla 2002) v prípadoch, kde skutkové okolnosti nie sú sporné a právne otázky sa nevyznačujú osobitnou zložitosťou, neuskutočnenie ústneho pojednávania nespôsobuje ujmu požiadavkám čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (najmä ak pojednávanie na prvom stupni bolo verejné a vyšší súd prejednáva právne otázky).

13. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu po rozhodnutí dovolacieho súdu, bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol správne, keď žalobu vo zvyšnej časti zamietol. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že predmetom odvolacieho prieskumu už nebol vyhovujúci výrok prvoinštančného rozsudku, ktorým bola žalobcom priznaná suma 4.979,09 eur. Na základe podaného odvolania žalovaným proti vyhovujúcemu výroku prvoinštančného rozsudku Krajský súd v Trnave rozsudkom zo dňa 7. augusta

2017 č. k. 23Co/379/2016 - 1188 (výrokom I.) prvoinštančný rozsudok v časti o zaplatenie 4.979,09 eur potvrdil. Dovolanie žalovaného smerujúce voči potvrdzujúcemu výroku I. rozsudku Krajského súdu v Trnave bolo dovolacím súdom odmietnuté.

14. Odvolací súd výzvou zo dňa 1.12.2021 vyzval strany, aby sa v lehote 30 dní od doručenia výzvy vyjadrili v zmysle § 382 Civilného sporového poriadku vo vzťahu k nároku žalobcov na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 17,6 % zo sumy 4.979 eur (150.000 Sk) od 18.1.1997 do zaplatenia, že zistený skutkový stav môže byť posúdený podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení do 31.12.2008; výzva je realizovaná v zmysle právneho názoru Najvyššieho súdu SR vysloveného v danej veci uznesením č.k. 7Cdo/83/2018 zo dňa 27.5.2020 podľa bodu 15.5., 14.1. odôvodnenia a vo vzťahu k nároku žalobcov na uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa až do doby uzatvorenia zmluvy so žalobcami 1/ a 2/ akéhokoľvek nakladania s 10 dielnym dokumentárnym filmom s názvom Amerika zachytenom na filmovom páse, ktorého obrazovo-zvukovú zložku autorsky vytvoril H. V., zomrelý dňa XX.XX.XXXX, v rámci expedície Amerika 92 a ktorý žalovaný neoprávnene prepísal a použil na spracovanie 10 dielného dokumentárneho cyklu s názvom Amerika I až X odvysielanom televíznou stanicou VTV cable tv s.r.o., že zistený skutkový stav môže byť posúdený podľa § 32 ods. 1 zákona č. 35/1965 Zb. o literárnych, vedeckých a umeleckých dielach (autorský zákon) v znení neskorších predpisov; výzva je realizovaná v zmysle právneho názoru Najvyššieho súdu SR vysloveného v danej veci uznesením č.k. 7Cdo/83/2018 zo dňa 27.5.2020 podľa bodu 15.5., 14.2. odôvodnenia.

Žalovaný na výzvu odvolacieho súdu k nároku na úrok z omeškania vo výške 17,6 % uviedol, že k požiadavke na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 17,6 % ročne zo sumy 4.979,09 eur - suma priznaná titulom autorskej odmeny od 18. januára 1997 do zaplatenia ide podľa žalovaného o nesprávne formulovaný výrok, ktorý nezodpovedá právnym normám platným v čase, kedy nárok na autorskú odmenu na strane pôvodného žalobcu vykonaním autorského diela mal údajne vzniknúť. Opakoval argumenty prvostupňového ako aj odvolacieho súdu týkajúce sa priznania tohto nároku. Uviedol predovšetkým to, že suma 150.000 Sk nebola medzi účastníkmi zmluvne dohodnutá, nebola ustálená ani čo do výšky a ani čo do právneho dôvodu a preto nárok na ňu vznikol až súdnym rozhodnutím, preto je žalovaný toho názoru, že do omeškania s plnením peňažného dlhu sa nemohol dostať skôr, ako mu táto povinnosť bola uložená súdnym rozhodnutím.

Výlučne pre prípad, že by sa súd s takýmto právnym posúdením nároku na úrok z omeškania nestotožnil, je nevyhnutné uviesť, že nárok na úrok z omeškania vzniká automaticky, vo všeobecnej rovine dňom nasledujúcim po dni, kedy peňažný dlh nebol splnený dlžníkom včas a riadne. Na tento nárok má veriteľ právo nie povinnosť požadovať od dlžníka popri plnení, pričom pre určenie výšky je rozhodujúci deň po vzniku omeškania. Ak vôbec došlo k omeškaniu žalovaného tým, že nezaplatil autorskú odmenu autorovi po dokončení autorského diela, tak v tom prípade omeškanie nastalo niekedy v období letných mesiacov v r. 1992, pretože právny predchodca žalobcov expedíciu predčasne opustil 13.07.1992, t.j. nárok na úrok z omeškania mohol v takom prípade vzniknúť jedine v tomto období a teda súd nemôže bez ďalšieho určiť jeho výšku podľa nariadenia vlády 87/1995 Z.z., pretože tá sa riadila v čase vzniku omeškania vyhl. MS SR č. 45/1964 Zb. v znení platnom a účinnom v roku 1992 a v uvedenom období podľa ust. § 1 tejto vyhlášky bola výška úroku z omeškania s plnením peňažného dlhu 3 % ročne. Ak by odvolací súd argumentoval ust. § 10 ods. 2 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktoré určilo výšku úroku z omeškania od účinnosti citovaného nariadenia pri trvajúcim omeškaní dvojnásobok diskontnej sadzby Národnej banky Slovenska, žalovaný uvádza, že použitie právnej normy platnej od 01.05.1995 by významným spôsobom zasiahlo do jeho majetkových práv, keď nemohol mať žiadnu vedomosť ani tom, či pôvodnému žalobcovi uplatnený nárok v sume 150.000 Sk vôbec patrí a nenesie ani právnu a ani faktickú zodpovednosť za to, že tento súdny spor trvá od roku 1996 a autorská odmena bola žalobcom ako právnym nástupcom priznaná až právoplatnosťou rozsudku po viac ako 20 rokoch. Preto ak by mal byť žalobcom priznaný úrok z omeškania vo výške 17,6 % ročne od 18.01.1997, zaplatil by navyše za omeškanie sumu 17.000 eur cca 350 % zo žalovanej a priznanej sumy, čo je absurdné navýšenie a nemá oporu v ponímaní a konštrukcii právnej normy upravujúcej sankcionovanie za porušenie povinnosti zaplatiť peňažný záväzok, zvlášť ak výška tohto záväzku nebola zmluvne dohodnutá a bola od začiatku sporná. Zároveň je potrebné upozorniť, že výška úrokov z omeškania je toho času striktnie regulovaná a teda jej priznanie vo výške 17,6 % bez zohľadnenia konkrétnych okolností tohto prípadu je nevhodné a nedôvodné odporujúce princípom právneho štátu a všeobecným princípom spravodlivosti. Ak by teda vôbec mal byť priznaný nárok tak iba na primeraný úrok z omeškania čo do výšky sa vzhľadom na všetky okolnosti a osobitosti tohto súdneho sporu javí byť úrok z omeškania vo výške 3 %.

Pokiaľ ide o dátum, od ktorého tento úrok z omeškania bol priznaný 19.01.1997 odvíjajúci sa o doručenia žaloby žalovanému, tu je nutné poznamenať, že právny predchodca žalobcov si nárok na úrok z omeškania neuplatnil v pôvodnej žalobe, žalobcovia si tento nárok uplatnili pred súdom až písomným podaním v roku 2009, pričom túto zmenu petitu okresný súd pripustil uznesením č.k. 7C 19/1996 žalovanému doručeným 29.04.2009. Preto pri rešpektovaní všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty môžu byť úroky z omeškania priznané až od 30.04.2006. S poukazom na túto okolnosť opakovane namieta premlčanie úrokov z omeškania. Žalovaný zotrváva na tom, že nárok na úrok z omeškania žalobcom vôbec nevznikol, pretože autorská odmena bola priznaná súdnym rozhodnutím právoplatne až v roku 2017 a túto žalovaný zaplatil. Výlučne pre prípad, ak by odvolací súd s týmto právnym názorom sa nestotožnil, je nutné prihliadnuť na všetky konkrétne okolnosti prípadu a osobitosti tohto súdneho sporu ktorý trvá od roku 1997 a pri ich zohľadnení zodpovedá princípom spravodlivosti priznanie úroku z omeškania vo výške 3 % a to najviac od 30.04.2006 do zaplatenia. Suma 4.979,09 eur bola žalovaným zaplatená dňa 22.09.2017.

Pokiaľ ide o nárok na uloženie povinnosti zdržať sa až do doby uzatvorenia zmluvy so žalobcami 1/ a 2/ akéhokoľvek nakladania s 10-dielnym dokumentárnym filmom s názvom Amerika zachytenom na filmovom páse, ktorého obrazovo-zvukovú zložku autorsky vytvoril H. V., zomrelý dňa XX. marca XXXX v rámci expedície Amerika 92 a ktorý žalovaný neoprávnene prepísal a použil na spracovanie 10 dielneho dokumentárneho cyklu s názvom Amerika I až X odvysielanom televíznou stanicou VTV cable tv s.r.o. poukazuje žalovaný na to, že pred okresným súdom bolo preukázané, že žalovaný nedisponuje spomínaným filmovým dielom a z týchto príčin by výrok rozsudku prikazujúci žalovanému zdržať sa nakladania s týmto dielom bol materiálne nevykonateľný, bol by v rozpore aj s princípmi materiálne ponímaného právneho štátu. S otázkou priamo súvisí aj otázka nepriznania alebo priznania majetkovej ujmy odvolávajúci sa na odsek 16. uznesenia NS SR spis. zn. 7Cdo 83/2018. Žalovaný je toho názoru, že ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu vykoná sám, preto treba vykonať dokazovanie ohľadom nemateriálnej ujmy na strane žalobcov. Uloženie povinnosti zdržať sa nakladania s dielom v tejto časti navrhuje žalovaný žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Rovnako žiada zamietnuť aj tú časť v ktorej sa žalobcovia domáhajú priznania nemajetkovej ujmy. Okrem iného žalovaný zotrváva na obsahu svojich predchádzajúcich podaní a prednesov, vrátane vznesenej námietky nedostatku aktívnej a pasívnej legitímácie, s argumentáciou poukazujúcou na v rozhodnom čase platný autorský zákon č. 35/1965 Zb. a Dekrét prezidenta republiky č. 50 zo 17. augusta 1945 (tzv. Benešove dekréty), ktorá otázka je pre riešenie sporu kľúčová a bez jej existencie súd žalobu zamietne meritórnym rozhodnutím. Túto otázku súdy musia skúmať a zodpovedať aj bez návrhu aj vtedy ak strana ju nenamieta.

Žalobca 1/ na výzvu odvolacieho súdu uviedol, že uplatnené príslušenstvo v podobe nároku na zaplatenie úroku z omeškania je zákonným nárokom vyplývajúcim z § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorý odvolací súd správne a zákonne vo svojom zrušenom rozhodnutí priznal v zákonom prislúchajúcej výške, pričom odvolací súd v tom čase správne určil ako deň omeškania, teda počítanie úrokov z omeškania, podania žaloby na súd a priznal príslušenstvo v podobe úroku z omeškania 17,6 % zo sumy 4.979 eur od 18.01.1997 do zaplatenia. Žalobca 1/ preto navrhuje, aby odvolací súd znovu rozhodol rovnako, teda priznal uplatnené príslušenstvo v podobe úroku z omeškania. K uloženiu povinnosti žalovanému zdržať sa protiprávneho konania a to akéhokoľvek nakladania s 10 dielnym dokumentárnym filmom s názvom Amerika až do doby uzatvorenia prípadnej zmluvy so žalobcami 1/ a 2/, žalobca 1/ uvádza, že predmetný nárok bol uplatnený podľa § 32 ods. 1 zákona č. 35/1965 Zb. autorského zákona, keď podľa tohto ustanovenia autor ktorého právo bolo porušené môže sa domáhať najmä toho, aby rušenie jeho práva bolo zakázané. Odvolací súd preto správne právne posúdil tento nárok v jeho zrušenom rozhodnutí a to rozsudku sp. zn. 23Co 379/2016 zo dňa 07.08.2017 keď uviedol, že je irelevantné, či žalovaný v súčasnosti ešte má alebo nemá v držbe alebo v dispozícii sporné dielo, nakoľko z vykonaného dokazovania vyplynulo, že toto dielo bolo opatrené copyrightovou doložkou žalovaného, v ktorom žalovaný porušil práva právneho predchodcu žalobcov 1/ a 2/, pričom § 32 ods. 1 autorského zákona má z hľadiska jeho výkladu jednoznačne aj prevenčný charakter. Navyše priznaním autorskej odmeny súd potvrdil, že autorské právo právneho predchodcu žalobcov 1/ a 2/ bolo porušené a preto mu vzniká aj právo, aby rušenie jeho autorského práva bolo zakázané a to až do doby uzavretia prípadnej zmluvy. Žalobca 1/ tiež dodáva, že uplatnený nárok bolo možné uplatniť jedine vo vzťahu k žalovanému, pretože v konaní z množstva listinných dôkazov bola predložená aj zmluva zo dňa 02.03.1995 medzi spoločnosťou VTV cable tv s.r.o. a žalovaným, kde práve žalovaný poskytol tejto televízii na odvysielanie dielo, v ktorom boli porušené autorské práva právneho predchodcu žalobcov. Vzhľadom na to, že právny predchodca žalobcov 1/ a 2/ je na základe vykonaných dôkazov autorom jednej z tvorivých zložiek a to obrazovo-zvukovej v rozsahu cca 86 % filmového diela, prislúchajú mu

v prípade porušenia autorstva práva ustanovené v § 32 ods. 1 autorského zákona. Žalobca 1/ preto v tejto časti uplatneného nároku navrhuje, aby odvolací súd rozhodol rovnako ako predtým, teda vyhovel aj tejto časti a zaviazal žalovaného k zdržaniu sa požadovaného konania. Žalobca 1/ si uplatňuje aj náhradu trov opätovného odvolacieho konania a žiada ich priznať v rozsahu 100 %.

Na výzvu odvolacieho súdu žalobca 2/ uviedol, že k nároku žalobcov na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 17,6 % zo sumy 4.979 eur od 18.01.1997 do zaplatenia má za to, že zistený skutkový stav môže byť posúdený podľa ustanovenia § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a ustanovenia § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2008. Vo vzťahu k nároku žalobcov na uloženie povinnosti žalovaného zdržať sa až do doby uzatvorenia zmluvy so žalobcami 1/ a 2/ akéhokoľvek nakladania s 10 dielnym dokumentárnym filmom s názvom Amerika zachytenom na filmovom páse, ktorého obrazovo zvukovú zložku autorsky vytvoril H. V. v rámci expedície Amerika 92 a ktorý žalovaný neoprávnene prepísal a použil na spracovanie 10 dielneho dokumentárneho cyklu s názvom Amerika I až X odvysielanom televíznou stanicou VTV cable tv s.r.o má za to, že zistený skutkový stav môže byť posúdený podľa § 32 ods. 1 zákona č. 35/1965 Z.z. o literárnych, vedeckých a umeleckých dielach autorský zákon v znení neskorších predpisov. Žalobca 2/ vyjadruje presvedčenie, že názory žalovaného prezentované vo vyjadrení jeho právnej zástupkyne zo dňa 04.01.2022 nie sú správne a má za to, že sa jedná o účelové prekrucovanie tém, ktoré boli správne uzavreté už predchádzajúcim rozhodnutím Krajského súdu v Trnave.

15. Na výzvu odvolacieho súdu zo dňa 16.03.2022, aby sa strany sporu v lehote 15 dní od doručenia výzvy vyjadrili v zmysle § 382 Civilného sporového poriadku vzhľadom na zopakovanú námietku premlčania žalovaného vo vyjadrení zo dňa 04.01.2022 vo vzťahu k požiadavke žalobcov na zaplatenie 17,6 % úroku z omeškania zo sumy 4.979,09 eur od 18.01.1997 do zaplatenia, že zistený skutkový stav môže byť v tejto časti posúdený aj podľa § 100 ods. 1, § 101, § 110 ods. 3 a § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovenia pri doterajšom rozhodovaní neboli použité, sa strany sporu vyjadrili nasledovne.

Žalobkyňa 1/ prostredníctvom splnomocnenca na výzvu uviedla, že z § 149 a § 366 Civilného sporového poriadku z ktorých vyplýva, že koncepcia odvolacieho konania vychádza z tzv. neúplného apelačného systému čo znamená, že právo odvolateľa alebo aj protistrany použiť v odvolacom konaní prostriedky procesného úkonu alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré strana v konaní pred súdom prvej inštancie neuplatnila je zákonom obmedzené a podľa § 366 Civilného sporového poriadku kde sú vymedzené taxatívnym spôsobom prípady prípustnosti novôt, pričom námietka premlčania medzi ne nepatrí. Podľa názoru žalobkyne 1/ námietka premlčania súvisiaca s uplatneným príslušenstvom formulovaná v písomnom podaní žalovaného zo dňa 04.01.2022 nie je zopakovanou námietkou keď s poukazom na obsah písomných podaní žalovaného ako aj ústnych takýmto formulačným spôsobom namietané príslušenstvo žalovaným nikdy v 25 ročnom súdnom konaní nebolo. Jeho námietky premlčania boli formulované úplne iným spôsobom a v úplne inom kontexte. Žalobca preto žiada odvolací súd, aby sa dôsledne ozrejnil obsah všetkých písomných podaní žalovaného, teda čo, ako, kedy a vo vzťahu k čomu vlastne namietal. Poukazom na platnú a účinnú právnu úpravu je uznesenie hmotnoprávnej námietky premlčania žalovaného v odvolacom konaní vo vzťahu k príslušenstvu vylúčené, pretože nejde o žiaden z prípustných lehôt podľa § 366 Civilného sporového poriadku a rovnako tak z dôvodu, že je formulačne odôvodnená novými skutočnosťami ktoré žalovaný v predchádzajúcich písomných podaniach takto a takýmto spôsobom neuplatnil. Žalobca v tejto súvislosti odkazuje na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co 379/2016 zo dňa 07.08.2017 na body 47. až 51. odôvodnenia. Navrhuje preto, aby odvolací súd vo vzťahu k uplatnenému príslušenstvu z procesných dôvodov neprihliadol na námietku premlčania a aby neaplikoval ustanovenia vzťahujúce sa na námietku premlčania.

Žalobca 2/ vo svojom vyjadrení na výzvu súdu uviedol, že aj vo vzťahu k námietke premlčania úroku z omeškania vo výške 17,6 % zo sumy 4.979,09 eur od 18.01.1997 do zaplatenia vznesenej žalovaným v jeho vyjadrení zo dňa 04.01.2022 má za to, že sa nejedná o opätovne vznesenú námietku premlčania. Má za to, že žalovaný v doterajšom konaní námietku premlčania vo vzťahu k predmetným úrokom z omeškania nevzniesol. S poukazom na hmotnoprávnu povahu námietky premlčania sa jedná o novotu, ktorá nemôže byť v odvolacom konaní použitá v zmysle § 366 Civilného sporového poriadku. Žalovaný takúto námietku pred súdom prvej inštancie bez pochyb vzniesť mohol, ak o jej vznesenie mal záujem. Žalobca 2/ je presvedčený, že ak by takáto námietka bola vznesená už počas konania pred súdom prvej inštancie, čo však žalobca 2/ popiera, mal ju súd prvej inštancie vyhodnotiť negatívne a nemala by viesť k zamietnutiu žaloby v tejto časti. Má totiž za to, že úrok z omeškania ako príslušenstvo istiny teda v časovom uplatnení istiny spočíva bez ďalšieho premlčacia lehota tiež aj vo vzťahu k jej príslušenstvu.

Žalovaný uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava písomného vyjadrenia zo dňa 04.01.2022. Zopakoval, že nárok žalobcov na zaplatenie úroku z omeškania 17,6 % zo sumy 4.979,09 eur od 18.01.1997 do zaplatenia nie je podľa žalovaného daný, nárok na úrok z omeškania nebol uplatnený spolu so žalobou. Autorská odmena nebola medzi právnym predchodcom žalobcov a žalovaným zmluvne dohodnutá až do vydania právoplatného rozsudku v tomto konaní suma peňažného dlhu nebola ustálená ani do čí výšky ani čo do právneho dôvodu. Autorská odmena určená rozsudkom bola žalovaným uhradená dňa 22.09.2017. Ak súd dospeje k názoru, že k omeškaniu zakladajúceho práva na úrok z omeškania predsa došlo, je nutné prihliadnuť na konkrétne okolnosti a osobitosti tohto súdneho sporu a pri zohľadnení rozhodujúcej právnej úpravy zodpovedá princípom spravodlivosti priznanie úroku z omeškania vo výške 3 % ročne a to to najviac od 30.04.2006 do 22.09.2017.

16. Nárok žalobcov na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 17,6 % ročne zo sumy 4.979,09 eur (150.000 Sk) od 18.01.1997 do zaplatenia.

17. Z obsahu spisu vyplýva, že úroky z omeškania boli uplatnené podaním žalobcov 1/ a 2/ zo dňa 11.2.2009 (doručeným súdu prvej inštancie 13.2.2009), ktorým upravili a rozšírili petit žaloby (č. I. 386), pripustená zmena uznesením súdu prvej inštancie č. k. 7C/19/1996 - 476 zo dňa 24.03.2009, právoplatným 2.4.2009.

18. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom v tejto časti žalobu zamietol s odôvodnením v časti úroku z omeškania vo výške 17,6 % ročne od 18.01.1997 do zaplatenia súd zamietol žalobný návrh, a to z dôvodu, že povinnosť zaplatiť priznanú sumu podľa výroku I. tohto rozsudku vzniká až na základe tohto súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia a dlžník (žalovaný) sa dostane do omeškania až uplynutím takto určenej lehoty splnenia (R 45/2000), teda priznanie úroku z omeškania zatiaľ nemá oporu v inom súdnom rozhodnutí či v zákone a preto sa žalovaný nemohol dostať do omeškania už 18.01.1997.

Žalobkyňa 1/ vo svojom odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie v tejto časti uviedla, že odôvodnenie je v tejto časti absolútne zmätočné a pochybné. Súd zamieňa vecné a právne skutočnosti z priznanej sumy autorskej odmeny vo výške 4.979,09 eur. Žalobcovia 1/ a 2/ sa domáhali okrem iného zaplatenia peňažnej sumy 8.298,48 eur, ktorá pozostávala z autorskej odmeny vo výške 4.979,09 eur (ktorej nárok súd vo výroku I. priznal) a nemajetkovej ujmy vo výške 3.319,39 eur. A tiež úroku z omeškania vo výške 17,6 % ročne zo sumy 4.979,09 eur od 18.01.1997 do zaplatenia. Súd prvej inštancie si zamieňa dva vyššie uvedené a diametrálne rozličné peňažné nároky, ktoré boli síce uplatnené spoločne do jednej žalovanej sumy, ale v žalobnom návrhu a v priebehu konania riadne odôvodnené ako dva právne rozličné nároky. Právne neobstojí záver súdu, podľa ktorého povinnosť zaplatiť autorskú odmenu vo výške 4.979,09 eur vznikla až rozhodnutím súdu. Toto tvrdenie nemá oporu v žiadnom zákonom ustanovení autorského zákona alebo akéhokoľvek právneho predpisu a je nepreskúmateľné (súd ho chybné zamieňa s nárokom na nemajetkovú ujmu). Nárok v podobe zaplatenia autorskej odmeny právnemu predchodcovi žalobcov 1/ a 2/ vznikol v čase, kedy jeho kameramanské dielo neoprávnene a bez jeho súhlasu žalovaný použil (čo v odôvodnení konštatuje aj samotný súd), kedy začala plynúť aj lehota na uplatnenie práva na zaplatenie autorskej odmeny, ktorú si v tejto lehote žalobca uplatnil. Právny predchodca žalobcov 1/ a 2/ si tento nárok uplatnil riadne a včas na súde podaním žaloby. Žalobcovia 1/ a 2/ preto v priebehu konania petitom upravili splatnosť nároku - omeškania žalovaného so zaplatením tohto nároku. V konaní bolo relevantne zdôvodnené, že lehota 18.01.1997 je odvodená od doručenia žalobného návrhu žalovanému, t. j. od hmotnoprávneho úkonu účastníka podľa § 41 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, nakoľko žalovaný nebol pred podaním žaloby právnym predchodcom žalobcov 1/ a 2/ vyzvaný na plnenie konkrétnej peňažnej povinnosti (vzniknutého nároku na autorskú odmenu). Hmotnoprávnym úkonom v zmysle § 41 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku možno plne považovať jeho doručenie účastníkovi konania - žalovanému. Žalovaný bol preto od tohto dátumu v omeškani a od tohto dátumu si žalobcovia 1/ a 2/ uplatnili úrok z omeškania ako príslušenstvo. Odvolateľka v odvolaní upriamila pozornosť na ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a uviedla, že prvoinštančný súd nesprávne dôvodil judikátom R 45/2000, ktorý sa týka vzniku omeškania nemajetkovej ujmy a nie vzniku omeškania nároku na autorskú odmenu. V danej právnej veci z priznanej výšky autorskej odmeny 4.979,09 eur je plne legitímny a zákonný nárok na priznanie príslušenstva - úroku z omeškania 17,6 % od 18.01.1997 do zaplatenia, nakoľko nešlo o omeškanie s plnením nemajetkovej ujmy, ale autorskej odmeny, čo je iný právny a zákonný nárok.

Odvolačný súd rozsudkom č. k. 23Co/379/2016 - 1199 zo dňa 07.08.2017 (č. I. 1199) zmenil výrokom II. rozsudok v časti zamietnutia úroku z omeškania zaplatenia sumy 4.779,09 eur tak, že žalovaný je

povinný zaplatiť žalobcom sumu 4.979,09 eur s úrokom z omeškania 17,6 % ročne zo sumy 4.979,09 eur od 18.01.1997 do zaplataenia.

Najvyšší súd SR uznesením NS SR sp. zn. 7Cdo/83/2018 zo dňa 27.05.2020 (č. I. 1278) výrok II. zrušil a vec sa mu vracia na ďalšie konanie, došlo k naplneniu vady vyplývajúcej z ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. Táto vada spočíva v nesprávnom postupe odvolacieho súdu týkajúcom sa v súhrne i jednotlivito nesplnenia tzv. manudukčnej povinnosti odvolacieho súdu (§ 382 Civilného sporového poriadku), ako aj prehodnotenia dôkazov vykonaných prvoinštančným súdom bez toho, aby ich v odvolacom konaní opäť vykonal (§ 384 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a tým (aj) vydania - pre žalovaného - zásadne iného rozhodnutia - bez toho, aby sa k týmto záverom mohol vyjadriť, nakoľko odvolací súd v tejto časti rozhodol „ex catedra“ (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku) napriek tomu, že bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 382 ustanovuje, že ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili. Vyššie citované ustanovenie má predísť vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí, vychádza z princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, ktorý je považovaný za komponent princípu právneho štátu, osobitne princípu právnej istoty. Odvolací súd bez doručenia výzvy stranám sporu, teda bez splnenia osobitného druhu tzv. manudukčnej povinnosti založil časť svojho zmeňujúceho rozhodnutia (výrok II. a IV. odvolacieho rozhodnutia) na nových/iných právnych dôvodoch než súd prvej inštancie a takýmto nesprávnym postupom došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a znemožneniu práva procesnej strany, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. V priebehu celého odvolacieho konania (č. I. 1179 a č. I. 1198 súdneho spisu) odvolací súd výzvu stranám (žalovanému) nedoručil a bez nariadenia pojednávania aj vo veci rozhodol.

19. Vzhľadom na viazanosť právnym názorom dovolacieho súdu, odvolací súd vyzval strany sporu dňa 16.3.2022 v zmysle § 382 Civilného sporového poriadku, aby sa vyjadrili vzhľadom na zopakovanú námietku premlčania žalovaného vo vyjadrení zo dňa 04.01.2022 vo vzťahu k požiadavke žalobcov na zaplataenie 17,6 % úroku z omeškania zo sumy 4.979,09 eur od 18.01.1997 do zaplataenia, že zistený skutkový stav môže byť v tejto časti posúdený aj podľa § 100 ods. 1, § 101, § 110 ods. 3 a § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovenia pri doterajšom rozhodovaní neboli použité.

20. Z obsahu spisu vyplýva, že úroky z omeškania boli podľa spisu uplatnené podaním žalobcov 1/ a 2/, ktorým upravili a rozšírili petít žaloby podaním zo dňa 11.2.2009, doručeným súdu prvej inštancie 13.2.2009 (č. I. 386), pripustená zmena uznesením OS GA č. k. 7C/19/1996 - 476 zo dňa 24.03.2009 (č. I. 476). Žalovaný uplatnil námietku premlčania podaním zo dňa 7.5.2009, ktorú zopakoval aj v tomto odvolacom konaní.

21. Vzhľadom na uplatnenú námietku premlčania žalovaným vo vzťahu k uplatneným úrokom z omeškania, povinnosťou súdu bolo prednostne riešiť dôvodnosť/nedôvodnosť uplatnenej námietky premlčania, teda musel sa v prvom rade vysporiadať s posúdením, či nárok bol uplatnený včas, alebo až po márnom uplynutí premlčacej lehoty. Súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku touto otázkou nezaoberal. Odvolací súd však bol povinný vysporiadať sa s uplatnenou námietkou premlčania vo vzťahu k uplatneným úrokom z omeškania, vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie uplatnil námietku premlčania a zopakoval jej uplatnenie vo vyjadrení žalovaného zo dňa 4.1.2020 k výzve odvolacieho súdu. Pokiaľ žalobcovia vo vyjadreniach na výzvu odvolacieho súdu namietali neprípustnosťou zaoberať sa s uplatnenou námietkou premlčania žalovaným vo vzťahu k uplatneným úrokom z omeškania, odvolací súd sa s namietanou neprípustnosťou nestotožňuje. V tomto smere podľa názoru odvolacieho súdu bolo nevyhnutným posúdiť uplatnenú námietku premlčania, nakoľko bola uplatnená v konaní pred súdom prvej inštancie a to podaním zo dňa 7.5.2009.

22. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

23. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

24. Podľa § 110 ods. 3 Občianskeho zákonníka úroky a opakujúce sa plnenia sa premlčujú v troch rokoch; ak však ide o práva právoplatne priznané alebo písomne uznané, platí táto premlčacia doba, len pokiaľ ide o úroky a opakujúce sa plnenia, zročnosť ktorých nastala po právoplatnosti rozhodnutia alebo po uznaní.

25. Doba splatnosti sa riadi hmotným právom. Vzhľadom na uplatnený nárok na zaplatenie autorskej odmeny (vo vzťahu ku ktorej žalobcovia uplatnili úroky z omeškania) odvolací súd vychádzal z úvahy, že nárok žalobcov je splatný, keď dlžník plnenie, na ktoré je povinný, musí splniť. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Vzhľadom na plnenie žalobcov voči žalovanému bola uplatnená požiadavka na sumu 150.000 Sk/4.979,09 eur z titulu autorskej odmeny momentom doručenia žaloby žalovanému dňa 17.1.1997. V súlade s § 563 Občianskeho zákonníka dňom 18.1.1997 sa žalovaný dostal do omeškania s peňažným plnením, ktorého sa žalobcovia domáhajú. Právny vzťah na zaplatenie autorskej odmeny treba považovať za záväzkový vzťah (§ 489 Občianskeho zákonníka), na ktorý sa vzťahujú všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka, vrátane ustanovení o zániku záväzkov a omeškaní. Úroky z omeškania možno žalobcom priznať iba od toho času, keď sa dlžník dostal do omeškania.

26. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že si žalobcovia uplatnili úroky z omeškania podaním zo dňa 11.2.2009.

27. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania rozhodnutie súdu o uplatnenom nároku na úroky z omeškania v danom prípade záviselo od posúdenia právnej otázky, a to plynutia (začiatku a ukončenia) premlčacej lehoty úrokov z omeškania.

28. Právnym posúdením je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio juris). Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t.j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, ale aj v takom prípade správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

29. Posúdenia právnej otázky plynutia (začiatku a ukončenia) premlčacej lehoty úrokov z omeškania, bolo predmetom posúdenia Najvyššieho súdu SR v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo157/2009, v zmysle ktorého povinnosť platiť úroky z omeškania so splnením dlhu (záväzku) nevzniká samostatne (nanovo) za každý deň trvania omeškania, ale jednorazovo v deň, v ktorom sa dlžník ocitol v omeškaní so splnením tohto záväzku; týmto dňom začína u tohto práva plynúť premlčacia doba a jej uplynutím sa právo premlčí ako celok. K rovnakému právnemu záveru dospeli aj senáty správneho kolégia Najvyššieho súdu SR (sp. zn. 5Sžf/40/2015, 5Sžf/52/2014, 5Sžf/66/2014).

30. V rozsudku sp. zn. 1Cdo/157/2009 z 29.6.2010 Najvyšší súd SR vychádzal z úvahy, že záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi úrok je záväzkom vedľajším popri hlavnom peňažnom záväzku. Z toho však nevyplýva, že v dôsledku omeškania dlžníka by mal vzniknúť nový záväzkový vzťah, práve naopak, takýto vzťah nevzniká ale dochádza k zmene v obsahu záväzku v tom zmysle, že popri povinnosti platiť hlavný záväzok je dlžník povinný platiť aj záväzok vedľajší. Úroky z omeškania majú povahu opakujúcich sa dávok, ktoré možno veriteľovi priznať súdnym rozhodnutím, aj keď sa stanú splatnými až v budúcnosti. To mimo iného znamená, že pre povinnosť dlžníka platiť úroky z omeškania sú rozhodujúce okolnosti, ktoré nastali v dobe, kedy došlo k omeškaniu so splnením dlhu (záväzku) z hlavného záväzkového právneho vzťahu. Okolnosť, či každý ďalší deň dlžník porušuje svoju povinnosť plniť riadne a včas hlavný peňažný záväzkový vzťah, teda nie je pre povinnosť dlžníka platiť úroky z omeškania významná. Z uvedených dôvodov Najvyšší súd SR dospel k záveru, že povinnosť platiť úroky z omeškania so splnením dlhu (záväzku) nevzniká samostatne (nanovo) za každý deň trvania omeškania, ale jednorazovo v deň, v ktorom sa dlžník ocitol v omeškaní so splnením tohto záväzku; týmto dňom začína u tohto práva plynúť premlčacia doba a jej uplynutím sa právo premlčí ako celok (skutkové okolnosti riešeného prípadu boli totožné s okolnosťami preskúmanej veci).

31. Vychádzajúc z vyššie uvedeného názoru Najvyššieho súdu SR v citovanom rozhodnutí odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade povinnosť platiť úroky z omeškania vznikla žalovanému

jednorazovo v deň, v ktorom sa ocitol v omeškani so splnením záväzku a to autorskej odmeny, dňa 17.1.1997, týmto dňom si žalobcovia mohli uplatniť úroky z omeškania. Od dňa 18.1.1997 začala plynúť premlčacia doba pre uplatnenie úrokov z omeškania, ktorá je trojročná v zmysle § 110 ods. 2 Občianskeho zákonníka, uplynutím sa nárok na úroky z omeškania premlčalo ako celok. Posledným dňom tejto lehoty bol deň 18.1.2000. Žalobcovia si nárok na úroky z omeškania uplatnili podaním zo dňa 11.2.2009, teda nárok na úroky z omeškania si uplatnili po márnom uplynutí premlčacej lehoty, preto nie je možné žalobe žalobcov v časti úrokov z omeškania vyhovieť.

32. Záver súdu prvej inštancie o tom, že povinnosť zaplatiť úroky z omeškania z autorskej odmeny vzniká až na základe tohto súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia a dlžník (žalovaný) sa dostane do omeškania až uplynutím takto určenej lehoty splnenia (R 45/2000), teda priznanie úroku z omeškania zatiaľ nemá oporu v inom súdnom rozhodnutí či v zákone, odvolací súd považoval za nesprávny. S poukazom na vyššie uvedené je odvolací súd názoru, že vzhľadom na povahu priznanej sumy z titulu autorskej odmeny, ide o odlišný nárok ako bolo judikované vo veci Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/15/1997 z 24.6.1998 (R 45/2000), v ktorej išlo o nemajetkovú ujmu. Odvolací súd nepovažoval za opodstatnené aplikovať R 45/2000 na otázku vzniku nároku na úroky z omeškania na daný prípad, pretože sa týkal odlišnej veci.

33. S poukazom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti zamietnutia úrokov z omeškania potvrdil z dôvodu vecnej správnosti podľa § 387 Civilného sporového poriadku, aj keď z iných dôvodov.

34. Nárok žalobcov na zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 3.319,39 eur (100.000 Sk).

35. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom v tejto časti žalobu zamietol s odôvodnením, že pre úspešné uplatnenie nároku na primerané zadosťučinenie musia byť splnené zákonné predpoklady stanovené v § 32 ods. 1 autorského zákona, najmä existencia závažnej ujmy nemajetkovej povahy vzniknutej v príčinnej súvislosti s porušením autorského práva a tiež skutočnosť, že v konkrétnom prípade by priznanie iného zadosťučinenia nebolo postačujúce. Poskytnutie primeraného zadosťučinenia v peňažnej forme je podmienené závažnou ujmovou nemajetkovej povahy v súvislosti s porušením autorského práva, ktorá musí byť v konaní preukázaná. Ak v posudzovanej veci sa žalobcovia domáhali náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle § 32 ods. 1 autorského zákona, bolo nevyhnutné náležite zvážiť, či sú splnené vyššie uvedené predpoklady rozhodujúce pre priznanie požadovaného peňažného zadosťučinenia. Išlo teda najmä o to, aby bolo predovšetkým zistené, či spôsobom opísaným v žalobe došlo k závažnej ujme nemajetkovej povahy na strane právneho predchodcu žalobcov, ďalej či by sa priznanie prípadného iného zadosťučinenia nejavilo postačujúcim. Existencia závažnej ujmy nemajetkovej povahy v súvislosti s porušením autorského práva nebola v konaní preukázaná, preto súd musel žalobný návrh v tejto časti zamietnuť. Súd prvej inštancie tiež konštatoval, že navrhovatelia nijakým spôsobom nepreukázali, k akej závažnej ujme ich právneho predchodcu došlo (napr. či v značnej miere bola znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, v osobnej či pracovnej sfére, znehodnotenie diela, ktoré má za následok zníženie autorskej vážnosti autora, prípadne o deformovanie jeho umeleckej orientácie a pod.). Právne neobstojí ani tvrdenie právneho zástupcu žalobkyne 1/ na pojednávaní dňa 27.10.2015, keď uviedol, že morálna satisfakcia v tomto prípade nie je dostačujúca, nakoľko je tu aj písomné stanovisko v spise, kde asociácia sa vyjadrila, že veľmi bola znevážená práca p. V., že je určený ako 2. kameraman, nakoľko bolo preukázané, že 86 % diela vytvoril on, čiže keby sme zobrali obrazovú stránku, je to takmer 99 % dielom autora, čiže poškodenie spočíva v tom, že bol určovaný ako 2. kameraman a nie hlavný kameraman a žalovaný prisudzoval hlavnú časť práce niekomu, kto toto dielo nevytvoril. Negatívny vplyv to malo v pracovnej oblasti v tom, že p. V. trošku (teda nie závažne) stratil kredit kameramana a navyše žalovaný viedol, resp. dal podnet na trestné stíhanie voči p. V. z hľadiska zákona o monopole použitia záznamu na 16 mm film a popritom sám žalovaný ten materiál vybral z STV, niesol ho do USA a na tento filmový pás nakrúcali v USA a keď si pán V. uplatňoval svoje práva, žalovaný podal na neho trestné oznámenie, že porušil filmový monopol, t. j. že kvôli žalovanému znášal aj trestné konanie, a prepísal ich zo 16 mm pásu na to video, napriek tomu, že použil dielo p. V. v týchto filmoch, ako sa to preukázalo v tomto konaní, čiže toto je to poškodenie, ktoré nastalo v jeho pracovnej a osobnej sfére.

Žalobkyňa 1/ napadla zamietnutie nemajetkovej ujmy odvolaním. Odvolací súd rozsudkom č. k. 23Co/379/2016 - 1199 zo dňa 07.08.2017 (č. l. 1199) zmenil rozsudok v tejto časti a výrokom III. priznal nárok nemajetkovú ujmu.

Najvyšší súd SR uznesením NS SR sp. zn. 7Cdo/83/2018 zo dňa 27.05.2020 (č. l. 1278) výrok III. zrušil a vec sa mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd uviedol, že v prípade zmeny prvoinštančného rozsudku súvisiacej s majetkovou ujmom, v ktorej časti odvolací súd zaviazal žalovaného na zaplatenie 3.319,39 eur v prospech strany žalobcov (výrok III. odvolacieho rozhodnutia), dovolací súd vychádzal predovšetkým z ustanovenia § 384 ods. 1 Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v plnom rozsahu zopakuje sám. Najvyšší súd v podobných súvislostiach stabilne zastáva názor, že je neprípustné, aby odvolací súd k svojim odlišným skutkovým zisteniam, dospel len na základe prehodnotenia dôkazov vykonaných súdom prvej inštancie. Na to, aby ich mohol inak zhodnotiť, ich musí v odvolacom konaní opäť vykonať. Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že odvolací súd z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyvodil odlišné skutkové závery, ako súd prvej inštancie, bez toho, aby vo veci vykonal (zopakoval) v potrebnom rozsahu dokazovanie. Ak sa však odvolací súd chcel odchýliť od skutkových zistení súdu prvej inštancie na základe bezprostredne pred ním vykonaných dôkazov, mal dokazovanie v zmysle § 384 ods. 1 Civilného sporového poriadku sám v potrebnom rozsahu opakovať a zadovážiť si tak rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov v zmysle § 191 Civilného sporového poriadku. Len takýto postup je aj v súlade so zásadou priamosti a ústnosti civilného sporového konania. Je neprípustné, aby odvolací súd ku svojim odlišným skutkovým zisteniam, vedúcim k záveru opodstatnenosti žaloby žalobcov v časti nemajetkovej ujmy, dospel v podstate iba na základe prehodnotenia dôkazov vykonaných súdom prvej inštancie. Uvedené platí o to viac, ak odvolací súd inak rozhodol o tomto spornom nároku (nemajetkovej ujme) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku) spôsobom „ex cathedra“, napriek tomu, že bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (čo zakladá ďalšiu vadu zmätočnosti). Odvolací súd postupoval v priamom rozpore so znením ustanovenia § 384 ods. 1 Civilného sporového poriadku, a teda sa natoľko odchýlil od jeho znenia, že zásadne poprel jeho účel a význam, keď dospel k odlišným skutkovým zisteniam ako prvoinštančný súd bez vykonania vlastného dokazovania alebo jeho zopakovania v odvolacom konaní; k odlišnému hodnoteniu dôkazu má odvolací súd povinnosť poskytnúť sporovej strane možnosť sa k nemu vyjadriť.

36. Podľa § 32 ods. 1 zákona č. 35/1965 Zb. o dielach literárnych, vedeckých a umeleckých (autorský zákon) v znení neskorších predpisov, autor, právo ktorého bolo porušené, môže sa domáhať najmä toho, aby rušenie jeho práva bolo zakázané, následky porušenia odstránené a poskytnuté mu primerané zadosťučinenie. Ak vznikla porušením práva závažná ujma nemajetkovej povahy, má autor právo na zadosťučinenie v peňažnej sume, pokiaľ by sa priznanie iného zadosťučinenia nejavilo postačujúce; výšku peňažného zadosťučinenia určí súd, ktorý prihliadne najmä na rozsah vzniknutej ujmy, ako aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

37. Ust. § 32 autorského zákona má povahu generálnej klauzuly. V prvom rade treba oddeliť neoprávnené zásahy: ohrozujúce autorské právo a porušujúce autorské právo. Jednotlivé skutkové podstaty týchto súkromnoprávných deliktov môžeme rozlíšiť s ohľadom na obsah autorského práva, ktorý je vyjadrený v § 12. Môže preto dochádzať k neoprávneným zásahom, ohrozujúcim alebo porušujúcim, do :

- a) osobného autorského práva na ochranu autorstva
- b) ostatných autorských práv.

Nie je pritom rozhodujúce, či jedným neoprávneným zásahom (jedným skutkom) bolo zasiahnuté iba do autorského práva osobného alebo majetkového, alebo súčasne do oboch práv.

Rozlišujeme neoprávnené zásahy do :

- a) osobného práva na ochranu autorstva podľa § 12 ods. 1 písm. a) napr. skutková podstata osvojenie si autorstva alebo spoluautorstva cudzieho diela, prezradenie autorstva diela anonymného alebo pseudoanonymného, ktorého autor sa verejne neprihlásil, neuvedenie alebo nesprávne uvedenie autora alebo prameňa, vydanie alebo iné uverejnenie diela, ktoré autor k vydaniu alebo k inému uverejneniu neurčil, zmena diela bez súhlasu autora, teda naručenie jeho nedotknuteľnosti, zníženie hodnoty diela pri jeho použití,
- b) osobnomajetkové oprávnenie s dielom nakladať podľa § 12 ods. 1 písm. b) napr. použitie diela bez súhlasu autora,
- c) majetkové oprávnenie na autorskú odmenu podľa § 12 ods. 1 písm. c) napr. nezaplatenie autorskej odmeny za každé použitie diela

Autorský zákon stanovuje demonštratívny výpočet zvláštnych žalobných nárokov postihnutého autora (jeho právneho nástupcu), ktoré mu vznikajú voči osobe, ktoré neoprávnene zasiahla do jeho autorského práva, ktoré zákon priznáva absolútnu povahu pôsobiacu erga omnes.

Autorovi (právnomu nástupcovi) zákon priznáva žalobné nároky (aj kumulatívne):

- a) žalobný nárok zapierací alebo zdržovací (negatívny) majúci preventívny význam
- b) žalobný nárok odstraňovací (reštitučný), ktorého účelom je odstrániť následky, ktorý neoprávnený zásah privodil a tak obnoviť právny stav pred týmto neoprávneným zásahom
- c) žalobný nárok na primerané zadosťučinenie (satisfakčný)
- d) iný žalobný nárok

Všetky tieto nároky vychádzajú z princípu objektívnej zodpovednosti rušiteľa (jeho zavinenie sa nevyžaduje).

Právo na primerané zadosťučinenie (na satisfakciu) autorovi (jeho právnomu nástupcovi) patrí iba za predpokladu, že mu neoprávneným zásahom do autorského práva nielenže vznikla alebo reálne hrozila závažná ujma nemajetkovej povahy, ale tiež za predpokladu, že priznanie iného zadosťučinenia by sa nejavilo postačujúcim. Dôkazne je potrebné hodnotiť nielen vznik nemajetkovej ujmy samotnej, ale tiež jej „závažnosť“, ale navyše i skutočnosť, či sa primerane iné zadosťučinenie (teda satisfakcia morálna) javí ako postačujúca, či nie. Právo na primerané zadosťučinenie v peňažnej čiastke teda patrí až potom, čo sa iné zadosťučinenie (napr. ospravedlnenie) nejaví vzhľadom ku všetkým okolnostiam neoprávneného zásahu napr. pre jeho aspoň hroziace dôsledky majetkové, ako postačujúce. Napr. preto, že neoprávneným zásahom do autorského práva bola v značnej miere znížená literárna alebo iná umelecká alebo vedecká povest' autora na verejnosti vôbec či v umeleckých kruhoch, pretože verejnosť či tieto kruhy sa mohli domnievať, že autor k takémuto zásahu udelil súhlas a pod. (obdobne pri práve na ochranu osobnosti).

Účelom každého zadosťučinenia je poskytnúť postihnutému uspokojenie za to, že bol neoprávnene (proti svojej vôli) nútený strpieť nemajetkovú ujmu, ktorú mu rušiteľ svojim neoprávneným zásahom (skutkom) spôsobil, alebo, že aspoň reálne hrozila. Povinnosť k zadosťučineniu, vyplývajúca z deliktneho konania rušiteľa, by mala na strane rušiteľa prispieť tiež k vyrovnaní morálnych následkov, ktorých svojim konaním spôsobil. Od rušiteľa zákon očakáva aktívne konanie spočívajúce v novom číne.

Pokiaľ ide o primeranosť zadosťučinenia (peňažného alebo nepeňažného) zákon túto otázku nerieši a preto treba prihliadnuť ku všetkým okolnostiam prípadu. Zákon stanovuje, že výšku peňažného primeraného zadosťučinenia, pokiaľ sú splnené zákonné hmotnoprávne predpoklady, určí súd, ktorý vychádza zo žaloby. Súd je pritom povinný prihliadnuť ku skutočnostiam, ktoré ovplyvnili výšku peňažného zadosťučinenia a ktoré autorský zákon vymenováva iba demonštratívne, a to: rozsah vzniknutej závažnej nemajetkovej ujmy, okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do autorského práva došlo a iné skutočnosti (napr. opakovanie zásahu, spôsob jeho prevedenia, úmysel zasahujúceho alebo jeho nedbanlivosť, pohnútky, motívy a iné).

Pojem nemajetkovej ujmy nie je v autorskom zákone bližšie špecifikovaný, pričom sa objavuje na viacerých miestach. Z hľadiska etymologického je treba dovodiť, že sa jedná o opak majetkovej ujmy. Nemajetková ujma vzniká v sfére mimomajetkovej tzn. v sfére osobnostnej resp. osobnej, ktorá býva chápaná veľmi široko. Obsah nemajetkovej ujmy a jej rozsah je vecou dokazovania. Veľmi často môže ísť o imateriálnu ujmu vnútorného psychického charakteru, ktorá sa imanentnými dôkaznými prostriedkami niekedy nie ľahko dokazuje, avšak treba ju vhodným spôsobom objektivizovať. Významnú dôkaznú úlohu môže hrať sama výpoveď postihnutého (pozri I. Telec - Autorský zákon, Komentár, 1. vydanie 1997, C.H. Beck).

38. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu podľa názoru odvolacieho súdu platí nevyhnutnosť, aby žalobca presne určil a vyšpecifikoval nemateriálnu ujmu, ktorej kompenzáciu si nárokuje, ako aj fakty dokladajúce rozsah týchto nehmotných strát.

39. V podanej žalobe uplatnená nemajetková ujma nie je v zmysle vyššie uvedeného odôvodnená, pôvodný žalobca pri svojom výsluchu dňa 23.4.1997, 14.10.1999 sa k otázke predpokladov pre priznanie nemajetkovej ujmy nevyjadril. Splnomocnenec žalobkyne 1/ v odvolaní argumentuje, že na pojednávaní 27.10.2015 odôvodnil nemajetkovú ujmu.

Z obsahu spisu vyplýva, že na pojednávaní 27.10.2015 (č. I. 1082) na otázku súdu : „Súd žiada od N vyjadriť sa prečo nepostačuje morálna satisfakcia, prečo požadujú finančnú satisfakciu 100.000 Sk ako bolo znevážené meno H. V. a v akej intenzite? PZ žalobkyne 1/ udáva: okrem iného uvádza, že morálna satisfakcia nie je dostačujúca s poukazom na stanovisko Asociácie, v ktorom sa uvádza, že boli znevážené práva p. V., že je určený ako 2. kameraman, pričom bolo preukázané, že 86 % vytvoril on, a

keby sem zobrali výlučne obrazovú stránku tak 99 % je autorom, čiže poškodenie spočíva v tom, že bol určovaný ako 2. kameraman, odporca prisudzoval hlavnú časť práce niekomu kto dielo ani nevytvoril; negatívny vplyv to malo v pracovnej oblasti, v tom, že p. V. trošku stratil kredit kameraman a navyše odporca viedol resp. dal podnet na trestné stíhanie z hľadiska zákona o monopole použitia záznamu na 16 mm film; teda kvôli odporcovi znášal aj tr. konanie, odporca použil dielo a toto je poškodenie v jeho pracovnej a osobnej sfére“. Žalobkyňa 1/ uviedla (č. I. 1082) „keď manžel dielo videl o 2 roky vo VTV psychicky ho to položilo, čo sa mu nikdy nestalo, pretože manžel nedostal zaplatené ani diéty; manžel si robil sám asistenta, svietil; keď manžel videl svoje dielo a videl v titulkoch, že je na 2. mieste, manžela sa to veľmi dotklo, preto sa s odporcom viackrát stretol, avšak odporca mu nebol ochotný zaplatiť ani sa ospravedlniť“. Žalobca 2/ v záverečnom vyjadrení (č. I. 1097) udáva: žiadali v konaní od žalovaného ospravedlnenie. Záverečné vyjadrenie žalobkyne 1/ (č. č.l.l. 1102) vo vzťahu k nemajetkovej ujme neuvádza podstatné skutočnosti.

40. Odvolací súd je viazaný dôvodmi odvolania, žalobkyňa 1/ v odvolaní nepoukazuje ani svoju výpoveď o tom ako manžel (pôvodný žalobca) situáciu prežíval, ako sa ho situácia dotkla, výpovede pôvodného žalobcu tiež nie sú v odvolaní spomenuté. Keďže uvedené, podľa názoru odvolacieho súdu, relevantné skutočnosti neboli obsahom odvolania, odvolací súd nemohol na ne poukázať. Odvolací súd pri rozhodovaní mohol prihliadnuť len na argumentáciu uvedenú v odvolaní.

41. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že žalobcovia v konaní nepreukázali naplnenie hmotnoprávných predpokladov pre priznanie nemajetkovej ujmy. Záver súdu prvej inštancie o potrebe zamietnuť nárok na zaplatenie nemajetkovej ujmy považuje odvolací súd za správny. Ani odvolacie argumenty žalobkyne 1/ neboli spôsobilými privediť iný právny záver. V tomto smere nemožno vytknúť súdu prvej inštancie nesprávnosť vyhodnotenia vykonaných dôkazov tak ako uvádza žalobkyňa 1/ v odvolaní.

42. Nárok žalobcov na uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa až do doby uzatvorenia zmluvy so žalobcami 1/ a 2/ akéhokoľvek nakladania s 10 dielnym dokumentárnym filmom s názvom Amerika zachytenom na filmovom páse, ktorého obrazovo-zvukovú zložku autorsky vytvoril H. V., zomrelý dňa XX.XX.XXXX, v rámci expedície Amerika 92 a ktorý žalovaný neoprávnene prepísal a použil na spracovanie 10 dielneho dokumentárneho cyklu s názvom Amerika I až X odvysielanom televíznou stanicou VTV cable tv s.r.o.

43. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom v tejto časti žalobu zamietol, pričom súd konštatuje, že v konaní zo zhodnotenia vykonaných dôkazov nebolo možné dospieť k záveru, že žalovaný s takýmto filmom v akejkolvek jeho podobe disponuje, prípadne je v jeho, či už oprávnenej alebo neoprávnenej, držbe.

Žalobkyňa 1/ s týmto záverom súdu prvej inštancie nesúhlasila, v odvolaní uviedla, že súd prvej inštancie priznaním autorskej odmeny potvrdzuje, že autorské právo právneho predchodcu žalobcov 1/ a 2/ bolo porušené, a preto mu vzniká aj právo na to, aby rušenie jeho autorského práva bolo zakázané. V konaní bola z množstva listinných dôkazov predložená aj zmluva o vytvorení autorského diela a jeho rozširovaní uzatvorená dňa 02.03.1995 medzi spoločnosťou VTV cable tv s.r.o. a žalovaným, ktorej predmetom bolo 10 dielov dokumentárneho filmu z USA. Podľa tejto zmluvy na VTV cable tv s.r.o. neprešli autorské práva, ani právo šíriť toto dielo. Toto právo ostalo žalovanému a podľa technického posudku č. 29/2012 zo dňa 23.01.2013 znalca Ing. Miloša Lukoviča všetky súdom vykonané časti diela majú pri mene a obchodnom mene žalovaného KENOVIA-KEZSELI Copyright. V konaní teda bolo preukázané, že výrobcom odvysielaného cyklu bol žalovaný, ktorého autorstvo bolo v záverečných titulkoch identifikované copyrightovou doložkou KENOVIA-KEZSELI 1995. Už na základe vyššie uvedeného je jednoznačné, kto je autorom diela, v ktorom je neoprávnene použité dielo právneho predchodcu žalobcov 1/ a 2/, ku ktorému nie je zaplatená autorská odmena a ktorého výsledná podoba znevažuje meno právneho predchodcu žalobcov 1/ a 2/ uvádzaním ako 2. kameramana, čo aj do budúcnosti poškodzuje jeho práva k dielu podľa § 12 ods. 1, § 13 ods. 1 a § 14 ods. 1 autorského zákona. Vzhľadom na to, že právny predchodca žalobcov 1/ a 2/ je na základe vykonaných dôkazov autorom jednej z tvorivých zložiek (obrazovo-zvukovej v rozsahu cca 86 %) filmového diela, prislúchajú mu v prípade porušenia jeho autorstva práva ustanovené v § 32 ods. 1 autorského zákona, t. j. môže sa domáhať najmä toho, aby rušenie jeho práva bolo zakázané. Odôvodnenie súdu prvej inštancie týkajúce sa zamietnutia uplatneného nároku na zdržanie sa s nakladaním sporného diela argumentačne a právne neobstojí, pretože právne závery o tom, kto má alebo nemá v držbe alebo dispozícii dielo opatrené

copyrightovou doložkou, v ktorom žalovaný porušil práva právneho predchodcu žalobcov 1/ a 2/ v zmysle ustanovení autorského zákona, je irelevantné, nakoľko § 32 ods. 1 autorského zákona má z hľadiska jeho výkladu jednoznačne aj prevenčný charakter. Právo šíriť dielo má žalovaný 50 rokov, práva z tohto diela patria po túto dobu žalobcom 1/ a 2/ (právnym nástupcom autora diela neoprávnene použitého v diele, ktoré bolo predmetom sporu).

44. Odvolací súd rozsudkom č. k. 23Co/379/2016 - 1199 zo dňa 07.08.2017 zmenil výrok IV. rozsudku súdu prvej inštancie v časti zamietnutia zdržania sa nakladania s dielom tak, že: žalovaný je povinný zdržať sa až do doby uzavretia zmluvy so žalobcami 1/ a 2/ akéhokoľvek nakladania s 10 dielnym dokumentárnym filmom s názvom Amerika zachytenom na filmovom páse, ktorého obrazovo-zvukovú zložku autorsky vytvoril H. V., zomrelý dňa XX.X.XXXX, v rámci expedície Amerika 92 a ktorý žalovaný neoprávnene prepísal a použil na spracovanie 10 dielneho dokumentárneho cyklu s názvom Amerika I. až X. odvysielanom televíziou VTV cable tv s.r.o.

Najvyšší súd SR uznesením NS SR sp. zn. 7Cdo/83/2018 zo dňa 27.05.2020 (č. I. 1278) výrok IV. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, došlo k naplneniu vady vyplývajúcej z ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. Táto vada spočíva v nesprávnom postupe odvolacieho súdu týkajúcom sa v súhrne i jednotlivu nesplnenia tzv. manudukčnej povinnosti odvolacieho súdu (§ 382 Civilného sporového poriadku), ako aj prehodnotenia dôkazov vykonaných prvoinštančným súdom bez toho, aby ich v odvolacom konaní opäť vykonal (§ 384 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a tým (aj) vydania - pre žalovaného - zásadne iného rozhodnutia - bez toho, aby sa k týmto záverom mohol vyjadriť, nakoľko odvolací súd v tejto časti rozhodol „ex catedra“ (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku) napriek tomu, že bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 382 ustanovuje, že ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili. Vyššie citované ustanovenie má predísť vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí, vychádza z princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, ktorý je považovaný za komponent princípu právneho štátu, osobitne princípu právnej istoty. Odvolací súd bez doručenia výzvy stranám sporu, teda bez splnenia osobitného druhu tzv. manudukčnej povinnosti založil časť svojho zmeňujúceho rozhodnutia (výrok II. a IV. odvolacieho rozhodnutia) na nových/iných právnych dôvodoch než súd prvej inštancie a takýmto nesprávnym postupom došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a znemožneniu práva procesnej strany, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. V priebehu celého odvolacieho konania (č. I. 1179 a č. I. 1198 súdneho spisu) odvolací súd výzvu stranám (žalovanému) nedoručil a bez nariadenia pojednávania aj vo veci rozhodol.

45. V zmysle právneho názoru dovolacieho súdu, odvolací súd výzvou zo dňa 1.12.2021 vyzval strany sporu v zmysle § 382 Civilného sporového poriadku vo vzťahu k nároku žalobcov na uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa až do doby uzatvorenia zmluvy so žalobcami 1/ a 2/ akéhokoľvek nakladania s 10 dielnym dokumentárnym filmom s názvom Amerika zachytenom na filmovom páse, ktorého obrazovo-zvukovú zložku autorsky vytvoril H. V., zomrelý dňa XX.XX.XXXX, v rámci expedície Amerika 92 a ktorý žalovaný neoprávnene prepísal a použil na spracovanie 10 dielneho dokumentárneho cyklu s názvom Amerika I až X odvysielanom televíznou stanicou VTV cable tv s.r.o., že zistený skutkový stav môže byť posúdený podľa § 32 ods. 1 zákona č. 35/1965 Zb. o literárnych, vedeckých a umeleckých dielach (autorský zákon) v znení neskorších predpisov. Strany sporu sa k uvedenej výzve vyjadrili tak ako je uvedené v bode 14. tohto rozsudku.

46. Odvolací súd poukazuje pri posúdení tohto nároku na ust. § 32 ods. 1 autorského zákona tak ako je citované v bode 36. tohto rozsudku. Záver o porušení autorského práva vychádza z neoprávneného zásahu žalovaného do majetkového oprávnenia na autorskú odmenu. Ust. § 12 písm. ods. 1 písm. c) autorského zákona priznáva autorovi právo na odmenu za tvorivú činnosť. Dôkazom neoprávneného zásahu žalovaného do tohto práva je skutočnosť, že nárok na autorskú odmenu bol predmetom tohto konania, žalovanému bola právoplatným výrokom rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. č. k. 23Co/379/2016 - 1199 zo dňa 7.8.2017 uložená povinnosť na zaplatenie sumy 4.979,09 eur. Odvolací súd je názoru, že iné ohrozenia resp. porušenia autorského práva už nebolo potrebné preukazovať. Žalovaný uvádzal, že povinnosť uloženú súdnym rozhodnutím si splnil dňa 22.9.2017, žaloba bola podaná na súd 29.3.1996, teda k plneniu došlo za 20 rokov od podania žaloby. Uvedené podľa názoru odvolacieho súdu postačuje pre záver o dôvodnosti uplatneného nároku pri porušení autorského práva,

príčom žalobcovia si zvolili žalobu, ktorá im má zabezpečiť, že porušenie práva bude zakázané, teda ide o legitímny prostriedok súdnej ochrany vyplývajúci z § 32 ods. 1 autorského zákona.

47. Pokiaľ súd prvej inštancie uzavrel, že v konaní zo zhodnotenia vykonaných dôkazov nebolo možné dospieť k záveru, že žalovaný s takýmto filmom v akejkoľvek jeho podobe disponuje, prípadne je v jeho, či už oprávnenej alebo neoprávnenej, držbe, odvolací súd takýto záver nepovažuje za správny. Súdom prvej inštancie neprihliadol na to, že ak z vykonaného dokazovania vyplynulo, že ak sa originálne hmotné substráty nezachovali, to samo osebe neznamená, že autorské právo k dielu zaniklo alebo nikdy nevzniklo. Právny predchodca žalobcov ešte pred odovysielaním materiálu vyzval žalovaného, aby nenakladal s dielom. Je nespochybniteľné, že právo na ochranu autorstva žalobcov je pri tomto nároku dané, autorský zákon takúto ochranu jednoznačne žalobcom priznáva.

48. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

49. V tejto časti uplatneného nároku sa súd prvej inštancie dopustil nesprávneho právneho posúdenia, odvolací súd vyzval strany sporu na možnosť, že tento nárok môže byť posúdený odvolacím súdom inak, preto boli splnené podmienky na zmenu rozsudku súdu prvej inštancie. V zmysle ust. § 388 Civilného sporového poriadku odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v tejto zamietajúcej časti tak, že uložil povinnosť žalovaného zdržať sa do doby uzavretia zmluvy so žalobcami 1/ a 2/ akéhokoľvek nakladania s 10 dielnym dokumentárnym filmom s názvom Amerika zachytenom na filmovom páse, ktorého obrazovo-zvukovú zložku autorsky vytvoril H. V., zomrelý dňa XX.X.XXXX, v rámci expedície Amerika 92 a ktorý žalovaný neoprávnene prepísal a použil na spracovanie 10 dielneho dokumentárneho cyklu s názvom Amerika I až X odovysielanom televíziou VTV cable tv s.r.o.

50. Ďalšie odvolacie argumenty odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú odvolaciu argumentáciu zachádzajúcu do nadbytočných podrobností, nespôsobilú už privodiť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

51. Podľa § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

52. Podľa § 453 ods. 3 Civilného sporového poriadku ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania.

53. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

54. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

55. O nároku na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 2, § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1, § 453 ods. 3 Civilného sporového poriadku. V odvolacom konaní bola strana žalobcov úspešná v nároku na zaplatenie autorskej odmeny a zákazu nakladať, vo zvyšných odvolacích nárokoch žalobcovia neboli úspešní a

na druhej strane žalovaný bol úspešný v časti zamietnutia úrokov z omeškania z autorskej odmeny a nemajetkovej ujmy a vo zvyšných dvoch nárokoch bol neúspešný. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že sa navzájom vyvážia úspech a neúspech, preto sa nepriznáva žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania. V dovolacom konaní bola úspešnosť žalovaného čiastočná, preto v súlade s § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, bolo dôvodné vysloviť, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov dovolacieho konania právo.

56. Senát krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).